

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální patologie a sociologie

Fenomén masových a sériových vrahů na českém území

Bakalářská práce

Autor: Zuzana Moravcová
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: Sociální patologie a prevence
Vedoucí práce: JUDr. Miroslav Antl

Zadání bakalářské práce

Autor: Zuzana Moravcová

Studium: P131032

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Sociální patologie a prevence

Název bakalářské práce: **Fenomén masových a sériových vrahů na českém území**

Název bakalářské práce AJ: The phenomenon of mass murderers and serial killers in the Czech Republic

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Bakalářská práce se zabývá masovými a sériovými vrahy. Teoretická část oba tyto pojmy vysvětluje, jsou zde stanoveny rozdíly mezi masovým vrahem, sériovým vrahem a vrahem záchvatovým. Poté se zaměřuje na aspekty profilu vybraných sériových vrahů v České republice, jako jsou věk první vraždy, intelekt, vzdělání, vztah pachatele a oběti apod. Následuje část, která se věnuje trestu smrti. Empirická část si klade za cíl zmapovat přehled a názor veřejnosti k této problematice. Metoda výzkumu: dotazník vlastní konstrukce.

DRBOHLAV, Andrej. Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013, 466 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4743-714. PROŠKOVÁ, Denisa. Od Babinského po Kajínka: 13 velkých kriminálních případů. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2013, 247 s. ISBN 978-80-242-4089-3. MARKOVIČ, Jiří a Viktorín ŠULC. Lovec přízraků: [vraždy, které šokovaly republiku]. 1. vyd. Praha: Epoque, 2008, 427 s., [32] s. obr. příl. ISBN 978-80-87027-59-2. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forenzní psychologie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 431 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 80-864-7386-4.

Garantující pracoviště: Katedra sociální patologie a sociologie,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: JUDr. Miroslav Antl

Oponent: PhDr. Josef Kasal, MBA, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 12.2.2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením JUDr. Miroslava Antla samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne

.....

Zuzana Moravcová

Poděkování

Mé poděkování patří vedoucímu této bakalářské práce panu JUDr. Miroslavu Antlovi za odbornou pomoc, materiály a cenné rady, které mi během vzniku této práce poskytl. Také děkuji své rodině za podporu v průběhu mého celého studia.

Anotace

MORAVCOVÁ, Zuzana. *Fenomén masových a sériových vrahů na českém území*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2016. 65 s. Bakalářská práce.

Bakalářská práce s názvem Fenomén masových a sériových vrahů na českém území je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola popisuje rozdíly mezi jednotlivými typy vrahů. Zaměřuje se na prediktory a motivaci páchaní trestné činnosti, osobnostní strukturu, typologii masových a sériových vrahů a psychologické profilování pachatelů. Druhá kapitola se věnuje aspektům profilu vybraných sériových a masových vrahů v České republice (intelekt, vzdělání, věk první vraždy apod.). Následující kapitola se zabývá trestem smrti. Praktická část si klade za cíl zmapovat přehled a názor veřejnosti k problematice masových a sériových vrahů a k problematice trestu smrti pomocí dotazníku vlastní konstrukce.

Klíčová slova: masový vrah, sériový vrah, záchvatový vrah, trest smrti, psychologické profilování

Annotation

MORAVCOVÁ, Zuzana. *The Phenomenon of Mass Murderers and Serial Killers in the Czech Republic*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2016. 65 pp. Bachelor Degree Thesis.

This bachelor's thesis entitled *The Phenomenon of Mass and Serial Killers on the Czech Territory* is divided into four chapters. The first chapter describes the differences between different types of murderers. This chapter focuses on predictors and their motivation to commit a crime, on the personality structure and the typology of mass and serial killers and also on the psychological profiling of offenders. The second chapter deals with aspects of the profiles of serial and mass murderers in the Czech Republic (it analyses their intellect, education, age of the first murder etc.). The third chapter deals with the death penalty. The practical part aims to map a survey and a public opinion on the issue of mass and serial killers as well as on the issue of the death penalty through the self-made questionnaire.

Keywords: mass murderer, serial killer, spree killer, death penalty, psychological profiling

Obsah

Úvod.....	8
1. Sériová vražda, masová vražda, záchvatová vražda a psychologické profilování	10
1.1 Sériová vražda.....	10
1.2 Masová vražda	18
1.3 Záchvatová vražda, vražedný tah.....	21
1.4 Psychologické profilování.....	22
2. Vybrané příklady tuzemských masových a sériových vražd	24
2.1 Jiří Straka	24
2.2 Václav Mrázek	28
2.3 Orlické vraždy.....	31
2.4 Pavel Peca	34
2.5 Josef Svoboda	36
2.6 Olga Hepnarová	38
3. Trest smrti	40
3.1 Funkce trestu	40
3.2 Účel trestu	40
3.3 Trest smrti	41
3.4 Argumenty zastánců a odpůrců trestu smrti.....	42
4. Výzkumné šetření	44
4.1 Metodologie výzkumného šetření.....	44
4.2 Cíl výzkumného šetření a hypotézy	44
4.3 Charakteristika zkoumaného vzorku	45
4.4 Analýza výsledků.....	47
4.5 Závěr výzkumného šetření	57
Závěr	59
Seznam použité literatury.....	61
Seznam příloh	65

Úvod

Slovo fenomén se používá jako označení pro něco mimořádného a pozoruhodného. Tím jednoznačně masoví a sérioví vrazi jsou. Veřejnost se o nich však dozvídá především z detektivní literatury či amerických filmů a tak fiktivní postavy jako je například Dexter či Hannibal Lecter značně ovlivňují náhled společnosti na to, kdo je sériový a masový vrah. Vlivem medializace a silné idealizace tématu těchto vrahů si tak většinová společnost utvořila představu, že sériový vrah je jakýsi kreativní génius, což je jeden z nejrozšířenějších mýtů. O sériových a masových vrazech se dozvídáme nejčastěji z Ameriky, tudíž se setkáváme také s mýtem, že tito jedinci existují pouze v USA. Má bakalářská práce s názvem *Fenomén masových a sériových vrahů na českém území* se snaží poukázat na skutečnost, že tito jedinci nejsou géniové a vyskytují se také na území České republiky.

Teoretická část bakalářské práce je rozdělena do čtyř kapitol. Úvodní kapitola je zaměřena na osobnost sériového, masového a záchvatového vraha, popisuje motivaci páchaní trestné činnosti těchto jedinců, jejich inteligenci a modus operandi, jenž je pro ně typický. Poslední část je zaměřena na psychologické profilování pachatelů a to konkrétně na vymezení definice pojmu, trestné činy, při kterých se profilování pachatele využívá a náležitosti, které psychologický profil obsahuje. Druhá kapitola obsahuje šest vybraných příkladů tuzemských masových a sériových vrahů a zaměřuje se na jejich dětství, vzdělání, věk první vraždy a popis jejich vražedné kariéry. Tato kapitola popisuje pohnuté lidské osudy, jež pachatele dovedly až k vraždě, ale také vrahy, kteří, jak o nich píše Jaromír Slušný, „*si přisvojili právo rozhodovat o životech druhých lidí zcela podle své vůle*“. Poslední kapitola teoretické části obsahuje tematiku trestu smrti. Zprvu se věnuje obecně trestu – jeho funkci a účelu. Následně na to trestu smrti z historického hlediska až po současnost. Jsou zde zmíněny také argumenty zastánců a odpůrců trestu smrti.

Téma masových a sériových vrahů jsem si zvolila z důvodu mého dlouhodobého zájmu o tuto problematiku. Dalším důvodem byla skutečnost, že se často setkáváme s tím, že lidé užívají pojem sériový a masový vrah jako ekvivalent pro jakéhokoli pachatele, který usmrtí větší počet lidí. Avšak mezi sériovým a masovým vrahem existují zásadní rozdíly. Cílem práce je obeznámit čtenáře s těmito odlišnostmi. Cílem

výzkumného šetření je zmapovat přehled a názor veřejnosti na problematiku sériových vrahů, masových vrahů a na trest smrti.

1. Sériová vražda, masová vražda, záchvatová vražda a psychologické profilování

První kapitola vymezuje pojmy sériový vrah, masový vrah a vrah záchvatový. Je důležité, aby byla jasně stanovená diference mezi těmito pojmy, jelikož jsou lidmi často zaměňovány. Zaměřuji se zde na primární motivaci k násilnému útoku, jelikož každé lidské chování je motivované. Poslední část této kapitoly se věnuje psychologickému profilování.

1.1 Sériová vražda

„Sériovní vrazi jsou výsledkem rozmanité vnitřní patologie a jejich činy ji konkrétně odrážejí“.

Do konce 80. let se pojem sériový vrah nepoužíval. Několikanásobní vrazi byli řazeni do jediné kategorie a to kategorie masových vrahů. Rozdíl stanovilo až Centrum analýzy násilných trestných činů (NCAVC) a to rozdělením do následujících kategorií: mass murderer, spree killer, serial killer (Bourgoin, 1994, s. 13).

Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. definuje v ustanovení § 140 zvlášť závažný zločin vraždy jako „úmyslné usmrcení jiného“. Pokud jde o úmyslné usmrcení většího počtu osob, uvádí trestní zákoník v § 140 odst. 3 písm. a) spáchání trestného činu vraždy „na dvou nebo více osobách“. Nijak tedy nerozlišuje, zda jde o vraždu masovou či sériovou. Pouze v komentáři k TrZ je připomínáno rozhodnutí Nejvyššího soudu R 41/76: „Jestliže pachatel dvěma nebo více samostatnými útoky úmyslně usmrtí dvě nebo více osob, půjde o vícenásobný trestný čin vraždy. O jediný trestný čin vraždy půjde v případech, kdy pachatel usmrtí dvě nebo více osob jediným jednáním“.

Definice

Pojem **sériová vražda** má své kořeny v anglosaské literatuře a označuje „*případy, kdy pachatel úmyslně usmrcuje minimálně tři oběti po sobě, v době delší než 30 dnů*“ (Válková, Kuchta, 2012, s. 469). Naopak Drbohlav (2013, s. 15) uvádí, že musí dojít ke „*spáchání série dvou nebo více vražd jedním nebo více pachateli během odlišných akcí*“.

Sériová vražda souvisí s pojmem **recidiva** (lat. *recidivus* = opakující se). Je to tedy označení pro pachatele, jenž spáchá trestné činy bezprostředně za sebou (Válková, Kuchta, 2012, s. 394). Většina vrahů své činy opakuje, a jestliže nebudou dopadeni, hrozí, že dojde ke zvýšení jejich sebevědomí a jejich činy postupně zesílí na brutalitě (Kučera, Stach, 2013, s. 99). Dle Čírtkové je velmi důležité sériového vraha dopadnout a to především z důvodu, který je pro něho charakteristický – sám od sebe vraždit nikdy nepřestane. Čírtková dále uvádí (Psychologie dnes, 2/2007), že mezi sériové vraždy lze zařadit i zločiny pracovníků v nemocničních či pečovatelských zařízeních na pacientech.

Osobnost sériového vraha

Průměrný věk sériového vraha při prvním zločinu je 27, 27 let. Při posledním je to 31, 44 let. Než dojde k první vraždě, tak o ní sériový vrah často několik let pouze sní. Své oběti si pečlivě vybírá. Předpokládá, že nikdy nebude dopaden a pečlivě kontroluje své jednání. (Bourgoin, 1994, s. 14 - 18). Celý akt vraždy má předem naplánován, čímž se zásadně liší od vrahů masových a vrahů záchvatových (Čírtková, 2004, s. 211). Děsivý je zde fakt, že jsou to často sympatičtí, atraktivní jedinci, jejichž vzhled může vzbuzovat důvěru (Bourgoin, 1994, s. 20). Typickým případem je Ted Bundy, americký sériový vrah, který svým šarmem okouznil mnoho žen.

Dle Schlesingera, sériový vrah touží realizovat své fantazie. Pokud dojde ke snaze tyto fantazie potlačit, nastávají somatické potíže, například migrény či silné pocení (Válková, 2012, s. 470). V momentě, kdy pachatel užívá své představy k tomu, jak zdokonalit jednotlivé části vražedného útoku, stává se ze sadistického vraha vrah **sériový**. Příznačný je výrok: „*Mé představy byly příliš silné, příliš dokonalé a trvaly příliš dlouho.*“ (Čírtková, 1998, s. 98). Sériovní vrazi se velmi často ve vězení přiznají ke svým činům, často i k těm, které nespáchali. Toto jednání bývá připisováno jejich touze po slávě (Bourgoin, 1994, s. 29). Sériový vrah se od pachatele jedné vraždy liší primárně tím, že jeho útok není spáchán v afektu a vyskytuje se u něho porucha osobnosti (Drbohlav, 2013, s. 48).

Znalci uvádí, že 90 % usvědčených sériových vrahů má asociální osobnost. Vyznačují se tím, že ignorují platné morální normy, jsou citově chladní, nedostatečně empatičtí, postrádají pocity viny, mají nízkou frustrační toleranci. Pachatelé jsou

přesvědčení o své vlastní velkoleposti (Policista - příloha, č.3/2007, s. 3). Dle psychologů FBI je důležité brát v potaz rizikové faktory již v raném dětství, které mohou nasvědčovat neblahému vývoji osobnosti. Mezi tyto faktory patří především noční pomočování, zhárství a týrání zvířat. Dále lze mezi rizikové faktory zařadit denní snění (tzv. představy v bdělém stavu) a kompulzivní masturbaci (Drbohlav, 2013, s. 86). Výzkum Michaela Aamodta a Heather Mitchell z roku 2005, zaměřený na případy zneužívání v dětství u sériových vrahů, ukázal, že většina z nich byla vystavena některé z forem týrání (psychické, fyzické, sexuální či zanedbávání). Výsledky výzkumu tak dokázaly, že v dětství sériových pachatelů docházelo nejčastěji k psychickému týrání – a to až v polovině případů.

Co se týče socioekonomického statutu rodiny sériového vraha, tak výzkumy ukázaly, že budoucí sériový vrah se ve většině případů narodil do dělnické třídy. Ovšem nemůžeme určitou sociální třídu přímo spojovat s výskytem sériových vražd. Prediktor sociální stratifikace není prediktorem diagnostickým, ale nýbrž informativním. Níže uvádím procentuální vyjádření narození sériových vrahů do daných sociálních tříd (v závorce uvádím povolání typické pro danou třídu):

- V 29 % do dělnické třídy (nekvalifikovaný dělník, prodavač)
- V 23 % do vyškolené dělnické třídy (zedník, předák směny)
- V 22 % do spodní třídy (nádeník, penzista odkázaný na státní důchod)
- V 14 % do střední třídy (učitel, policista, vedoucí)
- V 10 % do nižší střední třídy (student, úředník, mistr)
- V 2 % do vyšší střední třídy (lékař, účetní, ředitel)

(Drbohlav, 2013, s. 43 – 44).

Andrej Drbohlav v pořadu Hyde Park ČT24 uvádí, že „u sériových vrahů díky zobrazovacím metodám bylo v řadě výzkumů zjištěno, že oblast čelních laloků té prefrontální části mozku je strukturálně jiná, je tam ten menší objem mozkové kůry, dochází tak také k jináči bioelektrické aktivitě, řada poruch chování, impulzivních poruch je ovlivněna sníženou deplecí nebo korekcí některých biogenních aminů“ (Česká televize, 2014, online).

Dle Gillnerové a Boukalové (2006, s. 116) je typickým českým sériovým sexuálním vrahem muž do 30 let, svobodný recidivista, který dosáhl pouze základního

vzdělání a vykonává nekvalifikovanou profesi. Mezi jeho nejfrekventovanější trestnou činnost patří majetková, násilná a sexuální. Jeho kriminální kariéra začíná nejpozději v osmnácti letech. Během páchaní vražd bydlí u rodičů a své dětství prožil v klidném prostředí. Sexuální vrazi podle odborníků začínají nejprve drobnými pokusy o násilí či znásilnění, až později dochází k dokonaným vraždám (Šulc, 2012, s. 34).

Pohlaví sériového vraha

POHLAVÍ			
MUŽI		ŽENY	
Vrazi obecně	Sérioví vrazi	Vrazi obecně	Sérioví vrazi
87 %	89 %	13 %	11 %

Bartol a Bartolová uvádějí, že sériovými vrahy jsou častěji muži než ženy. V České republice se jako sériová vražedkyně proslavila například Jaroslava Fabiánová, která zavraždila čtyři muže (Válková, 2012, s. 475). Motivace její trestné činnosti byla majetková a sexuální. Fabiánová byla lesbicky orientovaná a pociťovala silnou nenávist k mužům (Gillnerová, Boukalová, 2006, s. 122).

Modus operandi sériového vraha

Sérioví vrazi se, dle Bourgoina (1994, s. 18), chtějí dostat do přímého kontaktu se svou obětí. Není pro ně typická střelná zbraň, ale naopak nejčastěji své oběti zabíjí nožem, škrtkou nebo ubíjí různými předměty. Nutno poznamenat, že ženy, které vraždí v sérii – nejčastěji „černé vdovy“ a „ošetřovatelky smrti“, nejsou tak násilné, jako muži. V 80 % případech jako vražedný nástroj použijí jed a motivací trestné činnosti žen jsou v 74 % případů peníze (Drbohlav, 2013, s. 58).

U pachatelů se může objevit snaha o **rozkouskování** těla oběti. To se dělí:

- 1. Defenzivní rozkouskování těla** - pachatel ho provádí z důvodu následně snazšího odstranění těla. Snaží se tím i zabránit či zpomalit identifikaci oběti. *„Podle odborníků si takový pachatel vede plánovitě a účelně, jednotlivé řezy mají logiku“.*

- 2. Ofenzivní rozkouskování těla** – pachatel tak koná z důvodu nedostatečného ukojení, proto si počíná se značnou zuřivostí, ovšem bezmyšlenkovitě. S ofenzivním rozkouskováním se setkáváme v nižší míře než s defenzivním (Raszková, Hoferková, 2014, s. 81).

Inteligence sériového vraha

Dle výzkumů, prováděných od 50. let Stanford-Binetovým testem, ukazují, že průměrný inteligenční kvocient **zločinců** se pohybuje mezi 91 – 93. Musíme ovšem tuto informaci brát se zřetelnou rezervou, jelikož pachatelé s vyšším IQ nemusí být vždy dopadeni. IQ **sériových vrahů** bývá poměrně vysoké – studia podle FBI uvádějí inteligenční kvocient kolem 110. U jedinců, dopouštějících se sérií znásilnění, je toto číslo značně vyšší – 120. Pachatelé nižší inteligence páchají zločiny, které jim přinesou okamžitý zisk. Oproti tomu inteligentnější pachatelé své zločiny promýšlí a připravují do detailů se záměrem vyhnout se jakémukoli pochybení (Bourgoin, 1994, s. 20 – 21).

Vzdělání sériového vraha

Rozdělení sexuálních sériových vrahů podle dosaženého vzdělání:

- 40 % bez vzdělání (nedokončené)
- 18 % základní vzdělání
- 18 % střední odborné vzdělání
- 16 % střední učňovské vzdělání
- 8 % univerzitní vzdělání

Výzkum Harborta a Mokrose u německých sériových vrahů uvádí, že 63,8 % mělo špatné výsledky ve škole, 43,1 % minimálně jednou opakovalo ročník a 39,7 % ukončilo školu předčasně. Základní školu dokončilo 55,2 %, střední školu 13,8 % a gymnázium 12,1 %. V německé studii univerzitně vzdělané sériové vrahy nenacházíme. Z oblasti sociální adjustace a zaměstnání se dozvídáme, že 34,4 % sériových vrahů vykonávalo po dokončení či odchodu ze školy dělnické profese, nemanuálně pracovalo 11,9 % a dlouhodobě nezaměstnaných bylo 39,3 % (Drbohlav, 2013, s. 47).

Typologie sériového vraha

3 základní typy násilníka:

1. **Afektivní** – typické jsou zde partnerské vraždy. Vraždě často předchází konflikt.
2. **Instrumentální** – svůj čin má předem promyšlený. Vraždí především pro zisk.
3. **Deviantní** – jedná se o nebezpečného pachatele, který nemá osobní vztah k oběti, jde o náhodnou oběť. Chce uspokojit svou fantazii.

Vedle základních typů násilníka existují také vraždy, u nichž motivace nejsou zřejmé (Čírtková, 1998, s. 90).

Sériové vrahy lze dělit dle **důkazů na místě činu** na organizované a neorganizované pachatele. Toto rozdělení se často uplatňuje například při psychologickém profilování (Drbohlav, 2013, s. 22).

1. **Neorganizovaní** pachatelé bývají průměrně inteligentní (IQ 92, 5), dosáhli základního vzdělání, jsou nevýrazní. Je vysoká pravděpodobnost, že se v dětství stali obětí psychického týrání. Neorganizovaný pachatel žije sám, je nepořádný, má nízké sebevědomí, proto nedokáže navázat kontakt s lidmi. Je vlastníkem starého auta či dodávky. Činy neplánuje. Co se týká jeho trestné činnosti - vraždí v noci a na místo činu se navrácí, aby znovu prožil pocit své nadvlády. Místo činu ani tělo oběti neuklízí, často je na místě nalezena i vražedná zbraň. Spíše útočí na neznámé osoby. Typologie jeho obětí je různorodá. Neorganizovaný pachatel útočí především na oblast obličeje a hlavy (Drbohlav, 2013, s. 22 – 25).
2. **Organizovaní** pachatelé bývají nadprůměrně inteligentní (IQ 113, 9), mají vystudovanou střední školu či univerzitu. Jedná se o charismatické, pohledné pachatele s narcistickými sklony. V dětství se pravděpodobně stali obětí fyzického násilí. Žijí ve vztahu či rodině, rádi se seznamují a jsou pořádní. Jsou vlastníkem nového auta či dodávky. Organizovaný pachatel má své činy naplánované, je aktivní spíše přes den, navrácí se na místo činu, aby mohl sledovat policii při pátrání. Svě oběti nezná, někdy je delší dobu sleduje. Mezi oběti si vybírá takové ženy, které se podobají jeho matce či osudové milence. Policie zpravidla nalézá tři místa činu – místo únosu, místo vraždy a místo, kde je ukryta oběť. Organizovaný pachatel nejčastěji útočí na tělo a končetiny své oběti (Drbohlav, 2013, s. 22 – 24).

3. Jelikož jsou i pachatelé, kteří záměrně ale i nezáměrně kombinují prvky z obou skupin, byla vytvořena třetí skupina a to **skupina smíšených pachatelů**.

Na základě vyhodnocení sériových vražd v Německu byla Stephanem Harbortem navržena typizace pachatelů dle **motivů**:

1. **Sériový sexuální vrah**
2. **Sériový loupežný vrah**
3. **Sériový vrah ze vztahu** – oběti z rodinného, příbuzenského, přátelského okruhu
4. **Sériový vrah ze smýšlení** - politického, náboženského, etického aj.
5. **Sériový vrah z dispozic** - sběrná či smíšená podskupina vrahů, kteří mohou být motivováni jak vnitřními, tak vnějšími podněty
6. **Sériový vrah na objednávku**
(Kriminalistika, 2003/4, s. 314)

Holmes a DeBurger rozlišují 4 základní typy sériových vrahů dle **motivů**:

1. **Vizionářský typ** – vraždí pod vlivem halucinací. Pachatele a oběť spojuje pouze společně sdílené místo ve stejném čase. Místo činu bývá organizované.
2. **Misionářský typ** – vraždí osoby, které dle něj jsou pro společnost zbyteční a zaslouží si smrt. Vraždu považuje za mstu. Místo činu bývá organizované.
3. **Hédonistický typ** – *lust killer* – vrah z vilnosti, cílem je sexuální uspokojení,
thrill killer – vrah vyhledávající vzrušení, které pociťuje při usmrcení oběti,
comfort killer – vrah hledající komfort, očekává zisk peněz a své oběti zná.
4. **Typ orientovaný na moc** – potřeba pocítit moc a dominanci (Válková, 2012, s. 470).

Drbohlav ve své publikaci (2015, s. 87) rozděluje motivaci k vraždě u sériových vrahů dle **pohlaví**. Zatímco u mužů je to sex, finanční zisk a potěšení z vraždy, u žen je prvotní motivací k vraždě finanční zisk, vliv sekty a touha po pozornosti.

Obtížné je dopadnout vrahy z **lékařského prostředí**. Ti se dělí do tří skupin:

1. **Vrah z milosrdenství** (*mercy killer*) - oběť záměrně přivádí na pokraj života a smrti z touhy znovu ji oživit, aby dosáhl pocitu moci nad životem své oběti.
2. **Anděl smrti** (*angel od death*) – vraždí z přesvědčení, že obětem pomáhá.
3. Vrah, který vraždí, protože tak získává **nové zkušenosti** (Drbohlav, 2013, s. 25).

1.2 Masová vražda

„Masoví vrazi jsou odrazem sociální patologie, tedy nemoci společnosti, civilizace a doby“.

Definice

Pro masové vraždy nám odborná literatura nabízí mnoho definic. Fox a Levin tvrdí, že masová vražda je ta, kdy dojde ke smrti čtyř a více obětí během jediné epizody. Na rozdíl od toho Holmes a Holmes konstatují, že se musí jednat o smrt tří a více lidí v daný moment na jednom místě (Válková, Kuchta, 2012, s. 471). Naopak Drbohlav (2015, s. 21 - 22) uvádí, že masovým vrahem je jeden či více pachatelů, jež zavraždí dvě a více osob na jednom či více místech **během jedné události**. Zásadní rozdíl mezi sériovým a masovým vrahem není pouze časový a místní, ale při sériové vraždě dochází ke zcela nové události. Oproti sériovým vraždám, pachatel masové vraždy mezi akcemi emociálně „nevychladne“ (Válková, Kuchta, 2012, s. 465).

Velice důležité je rozlišovat subtypy masových vražd. Rozdělení je následovné:

1. **Masové vraždy v rodinném prostředí**
2. **Masové útoky na školách**
3. **Masové vraždy na veřejných místech**
4. **Masové sebevraždy organizované jedincem**
5. **Teritoriální konflikty obchodních zájmů - války gangů**
6. **Genocida – democida – politicida**
7. **Teroristické útoky**
8. **Specifické masové vraždy - záměrná havárie letadla**

(Drbohlav, 2015, s. 19).

Osobnost masového vraha

Prototypem masového vraha je běloch ze středních vrstev (Pincus, 2002, s. 110). Pachatelé jsou velmi introvertní, nevýrazní a samotářští jedinci (Drbohlav, 2015, s. 43). Průměrný věk masových vrahů je 31, 15 let (Bourgoin, 1994, s. 15). Pincus uvádí (2002, s. 111), že u masových vrahů se obvykle vyskytuje tato triáda – zneužívání v dětství, duševní choroba s paranoidním prožíváním a neurologický defekt. Ve většině

případů trpí masoví vrazi psychózou (Bourgoin, 1994, s. 13). Psychóza je označení pro těžké duševní onemocnění, doprovázené halucinacemi a bludy, které pacient považuje za realitu. Dochází ke změnám v oblasti emocí, myšlení, chování a sociálních vztazích (Heretik, 2010, s. 227). Masový vrah si za své oběti nejčastěji vybírá členy jeho rodiny, spolužáky, kolegy v práci ale může se jednat také o skupinu neznámých lidí (Válková, 2012, s. 471). Bourgoin (1994, s. 14) uvádí, že po vraždě se masový vrah nejčastěji dobrovolně vzdá policii či spáchá sebevraždu.

Modus operandi u masového vraha

Masoví vrazi k útoku nejčastěji používají výbušná zařízení a střelnou zbraň (Válková, 2012, s. 471). V 8 – 13 % využívají jako vražedný nástroj jed (Drbohlav, 2015, s. 226).

Jelikož v České republice nedochází k takovému množství masových vražd jako například v USA, nemáme dostatečné množství informací o masových vraždách. Dovolím si zde uvést statistiky z výzkumu, prováděného v USA v letech 1984 -2014:

- 57 % obětí zná vraha osobně
- 33 % vrahů zemře na místě činu
- 82 % vrahů v USA útočí legálně drženou zbraní
- 73 % útoků je provedeno střelnou zbraní
- 300% narůst masových útoků ve školách a veřejných místech v letech 2010 – 2014 oproti vývoji za posledních 30 let
- 97 % masových vrahů v USA mělo již dříve psychiatrický záznam
- 283 masových útoků evidovaných v USA během roku 2014 a 55 z nich skončilo masovou vraždou
- 34 % útoků v USA se stane na školách (Drbohlav, 2015, s. 17).

Pohlaví masového vraha

Z 60 % až 97 % jsou pachatelé muži (Čírtková, 2004, s. 158 – 164). Ženy se na masových vraždách podílí v 6 % případů (Drbohlav, 2015, s. 224).

Typologie masového vraha

1. **Vrah z rodinného kruhu** – jedinec, který zavraždí příslušníky své rodiny a často po činu spáchá sebevraždu.
2. **Vrah motivovaný ziskem** – jedinec, který zavraždí svou rodinu, přátele či kolegy pro materiální obohacení své osoby.
3. **Vražda motivovaná sexem** – jedinec, vraždící s motivem sexuálního mučení a uspokojení. Řadí se mezi vzácné subtypy masových vražd.
4. **Pseudo – Commando** – jedinec patologicky fascinovaný zbraněmi a posedlý představou sebe jako neohroženého vraždícího vojáka.
5. **Vrah ze zálohy** – jedinec, vraždící zpozzdálí (pomocí jedu, požárů či umisťuje bomby na veřejná místa).
6. **Psychotický vrah** – jedinec s akutní či chronickou psychózou.
7. **Vrah z profesního kruhu** – jedinec, vraždící ze msty za skutečné či domnělé křivdy ze strany spolupracovníků či zaměstnavatele.
8. **Vrah – učedník** – jedinec, vraždící na příkaz někoho jiného (nejčastěji charismatického vůdce).
9. **Ideologický vrah** – jedinec, který přesvědčí ostatní, aby spáchali sebevraždu (nejčastěji jím je vůdce nějaké sekty).
10. **Genocida** – jedinec nebo skupina, vraždící z poslušnosti ke svému vůdci. Příkladem je nacistický holocaust (Drbohlav, 2015, s. 47 – 51).

Motivací pro spáchání masové vraždy bývá nejčastěji nějaká vnější událost (Čírtková, 2004, s. 210). Často je to výsledek dlouhodobé frustrace, ponižování, ztráty zaměstnání či rozpadu sociálních vztahů (Válková, 2012, s. 471). Motivem k vraždě je touha po pomstě, moci a nadvládě, touha po slávě, žárlivost, nenávisť, paranoia či domnělé řešení vlastních problémů (Drbohlav, 2015, s. 87). Drbohlav (2015, s. 43) uvádí, že u těchto jedinců selhávají veškeré záchytné mechanismy a i oni sami odmítají nabízenou pomoc.

„Mnoho lidí cítí občas zlobu, vztek či bezmoc. Láká je pomyšlení spáchat násilí, přesto však nekonají. Fungují u nich silné zábrany, které utlumí násilnické myšlenky či plány na čin“ (Čírtková, 2004, s. 168).

Primární problém v utváření takto patologických osobností, jako jsou masoví a sérioví vrazi, můžeme spatřovat v současné moderní době, ve které se děti setkávají s násilím v médiích takřka denně a vlivem toho si utváří nežádoucí vzory, se kterými se ztotožňují a jejich vnímání toho, co je dobré a co zlé může být poněkud posunuté. Drbohav uvádí (2015, s. 74), že v USA děti stráví průměrně 6 hodin a 32 minut sledováním televize, internetu a hraním videoher. Dále zde zmiňuje skutečnost, že během dopoledního televizního programu o víkendu je v televizi vyobrazeno 20 až 25 násilných činů za hodinu, což je oproti hlavnímu vysílacímu času během týdnu (kdy je těchto činů 3 – 5 za hodinu) až znepokojující nárůst. Organizace AACAP definovala 4 důsledky, které způsobuje násilí v médiích:

1. Děti jsou imunní či dokonce necitliví k násilí.
 2. Děti přijímají násilí, jako běžný způsob řešení problémů.
 3. Děti se snaží napodobit násilí, které sledují v televizi.
 4. Děti se ztotožňují se znaky obětí a agresorů
- (Drbohlav, 2015, s. 74 –75).

1.3 Záchvatová vražda, vražedný tah

Drbohlav (2013, s. 15) považuje za záchvatovou vraždu „*spáchání dvou nebo více vražd jedním nebo více pachatelů bez cooling off periody*“, kdy **cooling off periody** představuje zásadní rozdíl mezi sériovým vrahem a vrahem záchvatovým, označuje tím „*čas na rozmyšlení dalších činů, emocionální vychladnutí a přerušení série v čase*“. Lze tedy konstatovat, že vražedné tahy probíhají bezmyšlenkovitě, s absencí plánování. Vrah na vražedné vlně (spree killer) zanechává více obětí na mnoha rozdílných místech a to v krátkém časovém úseku. Toto řádění má svůj začátek a konec (Čírtková, 2004, s. 210). Místa činu bývají odlišná, avšak nachází se v ohraničené lokalitě. Čírtková uvádí, že své běsnění vrah sám od sebe zastaví – z tohoto důvodu se označují i jako „*vrazi na vražedné vlně*“ (Psychologie dnes, 2/2007).

Spree killers se stejně jako masoví vrazi většinou nezajímají o identitu svých obětí. „*Masakrují ty, kteří prostě měli tu smůlu, že se s nimi potkali*“ (Bourgoin, 1994, s. 14). Ovšem neznamená to, že vždy takto jedná zcela bezdůvodně. Předpokládá se, že hlavním spouštěčem je vnější událost (Čírtková, 2004, s. 210). Průměrný věk vraha na vražedné vlně je 29, 85 let. V záchvatového vraha se výjimečně může proměnit

i sériový vrah. A to v okamžiku, kdy je mu policie na stopě a on ví, že bude brzy dopaden. Sám nakonec může vytvořit situaci, kdy bude policie nucena ho zabít. (Bourgoin, 1994, s. 14 - 15).

1.4 Psychologické profilování

Při odhalování a snaze o dopadení pachatelů bývá využíváno techniky psychologického profilování pachatele. „*Jako psychologické profilování se označuje postup, při kterém psycholog využívá svých odborných znalostí o chování a prožívání člověka k tomu, aby určil pravděpodobný obraz neznámého pachatele trestného činu*“. Tento nový a moderní postup pochází z USA (Čírtková, 1998, s. 155). Profilující osobou by měl být odborník, mající znalosti z odvětví kriminalistiky, forenzní psychologie, psychopatologie a kriminologie (Gillnerová, Boukalová a kol., 2006, s. 75).

Osobnost pachatele může být determinována například tím, jakým způsobem provedl trestný čin. Pokud pachatel provede čin nenápadně či nezajímavě, pravděpodobně ho nebude možno profilovat (Čírtková, 1998, s. 155). Profil pachatele se vytváří na základě skutečností, jako jsou stopy zajištěné na místě činu či například nález oběti. Nejčastěji se profilování využívá u vražd, kde je zřejmá patologická osobnost pachatele – například znásilnění, žhárství apod. Další skupinou případů, kdy je využíváno psychologické profilování, jsou únosy, vydírání či držení rukojmí (Netík, 1997, s. 15 – 16).

Konečný profil bývá vytvořen v následujících krocích:

1. **Jak** byl čin spáchán - rekonstrukce
2. **Proč** byl čin spáchán - motivace pachatele
3. **Kdo** čin spáchal - psychologický profil neznámého pachatele (Čírtková, 1998, s. 156).

Psychologický profil zprvu zahrnuje popis scény či místa činu společně s fotografiemi a nálezy soudních lékařů, dále vyšetřovací zprávu včetně záznamu o rekonstrukci, data o oběti trestného činu a v neposlední řadě i sociálně demografická data jako například typ osídlení, charakteristika obyvatel apod. Psychologický profil

nejčastěji obsahuje pravděpodobné pohlaví pachatele, přibližný věk, rodinný stav, vzdělání, pachatelovu inteligenci, profesi, stupeň sexuální zralosti, kriminální minulost, bydliště (zda je ve vztahu k místu činu), pachatelovu pravděpodobnou reakci na vyšetřování a zda je možné, že delikt bude opakovat (Netík, 1997, s. 16).

Důležité je zmínit, že technika profilování se využívá, až v okamžiku, kdy jsou vyčerpány všechny základní metody vyšetřování (Bourgoin, 194, s. 64).

„Čím víc bude vrah jednat na místě činu, tím pro nás bude lehčí vytvořit jeho psychologický profil. Je evidentní, že když vrah zůstane dlouho na místě činu, aby se zabýval obětí, nechá tím víc důkazů o své vině“ (Bourgoin, 1994, s. 44).

2. Vybrané příklady tuzemských masových a sériových vrahů

Ve druhé kapitole se věnuji rozboru případů tří masových a tří sériových vrahů. Zaměřuji se na popis jejich dětství, rodinnou situaci, intelekt, vzdělání, vražednou „kariéru“ a následky jejich trestné činnosti.

2.1 Jiří Straka

Jiří Straka je český sériový vrah, který v roce 1985 připravil o život 3 ženy. Novináři jej nazývali Spartakiádním vrahem.

Narodil se 14. dubna 1969 v Praze. Je obecně známo, že na utváření osobnosti sériového vraha se podílí rodina, která neplní svou bazální funkci. Ovšem u Jiřího Straky tomu tak nebylo. Straka pochází z úplné a funkční rodiny. Strakovi bylo dopřáno do vínku vysoké inteligence – IQ 125, ovšem jako žák měl průměrné výsledky. Vystudoval odborné učiliště. Už jako dítě se lišil od ostatních. Svým chováním přispěl k tomu, že musel podstoupit psychiatrické vyšetření, kde mu stanovili diagnózu – syndrom psychomotorického neklidu s neurotickými rysy a projevy. Kdyby toto vyšetření podstoupil až po nástupu puberty, možná by byla včas podchycena jeho sexuální úchylnka. Sám Straka v rozhovoru pro ČT1 prohlásil, že oproti ostatním klukům v jeho věku, kteří masturbovali jednou za 2 či za 3 týdny, on to potřeboval každý den, maximálně obden (Prošková, 2013, s. 146 – 148). Ke Strakově diagnóze se po jeho dopadení vyjádřili specialisté s jasným verdiktem – agresivní a sociální psychopat s vysokou sexuální aktivitou, který má sklony k mimořádně nebezpečné deviaci a to sadismu a nekrosadismu (Slušný, 2012, s. 111).

Od krádeží a loupeží přešel v pouhých 16 - ti letech ke vraždám. Ke všem svým obětem neměl osobní vztah. Ony neznali jeho, on neznal je – to byl jeden z důvodů, proč nalezení pachatele spartakiádních vražd bylo tak obtížné.

Poprvé zaútočil v únoru 1985, kdy se jako „vrah začátečník“ dopustil chyb, které Milaně Hudečkové zachránily život. Při napadení se zjevným sexuálním motivem mu přislíbila, že udělá, co bude chtít, ale na místě, které pro ni bude pohodlné. Když se nacházeli v osvětlené části s domy, začala křičet a Straka utekl. Podobný scénář se odehrál ještě jednou a to byla chvíle, kdy Straka sám sobě slíbil, že příště už žádnou takovou chybu neudělá (Slušný, 2012, s. 112 – 113). Milana útok nahlásila až později.

Obětí jeho první **dokonané vraždy** byla Alice Petříčková. Došlo k tomu na identickém místě, kde Straka napadl Milanu Hudečkovou. Chvíli ji sledoval a pak zaútočil. Nejprve ji škrtil, v okamžiku kdy omdlela, ji znásilnil. Zemřela na udušení, jelikož jí Straka ucpal nos listím a do úst ji násilím vložil její vlastní kalhotky společně s hlínou (Slušný, 2012, s. 114 - 115).

Jeho **další obětí** měla být čtyřiapadesátiletá Vlasta Štěpánková. Ovšem když upozoroval, že je starší, než očekával, tak ze sexuálního útoku upustil a rozhodl se jí „pouze“ oloupit a zabít (YouTube, 2011, online). To paní Štěpánkové zachránilo život. Nicméně od tohoto incidentu trpěla hlubokými depresemi a dva roky na to předčasně zemřela. Jiří Straka si jí tak mohl připsat na seznam svých obětí (Slušný, 2012, s. 117). Když se u soudu Straka dozvěděl, že paní Štěpánková jeho útok přežila, projevil jedinou emoci - a to údiv (Prošková, 2013, s. 156). Plný sexuálního neuspokojení se rozhodl ten večer zaútočit znovu a to na Věru Fikarovou, mladou lékařku, kterou si vyhlédl v tramvaji. Straka ji nejprve znásilnil, poté jí okolo krku omotal ramínko od podprsenky, stáhl ho na dva uzly a paní Fikarová skonala (Slušný, 2012, s. 118).

Jeho **třetí** a zároveň poslední obětí se stala Marta Michalčíková, kterou napadl 16. května 1985 brzy ráno na cestě do práce. Vtáhl ji do sklepa jednoho z činžáků, kde ji znásilnil a následně uškrtil pomocí čalounické nitě, ramínka od podprsenky a jako třetí škrtidlo použil pásek z jejího svetru (Slušný, 2012, s. 120 – 121).

U všech obětí byly nalezeny charakteristické indicie, které naznačovaly, že se jedná o stejného pachatele:

- Obětí byly ženy do třiceti let.
- Těla byla nalezena v poloze, jež je typická pro trestný čin znásilnění.
- Obětem byly odcizeny cennosti.
- Ke vraždám došlo na území Prahy.
- Oběti byly uškrceny.
- Ke vraždám docházelo v noci, předcházející prvnímu pracovnímu dni v týdnu (Hroníková, 2011, s. 41 – 42).

Součástí vyšetřování byl psychologický profil pachatele, ve kterém bylo uvedeno: *„jedná se o pachatele, který je sexuální deviant - sadista. Pachatel cítí nenávist a vztek vůči objektu erotického zájmu. Sexuální vzrušení a agresivitu pachatele*

stimuluje skutečnost, že se oběť brání. Nepochybně se jedná o psychopatickou, agresivní, bezcitnou osobnost s anetickým, asociálním chováním a delikventními tendencemi. Vzhledem k provedení činu se jedná o dezorganizovaného pachatele. Je možné, že již v minulosti páchal nějakou trestnou činností. Pachatel zřejmě není vyučen a často mění svá zaměstnání. Pravděpodobně pochází z nefungující rodiny. Není ženatý. Je ve věku 17 – 35 let, nicméně v tomto případě se pachatel bude pohybovat okolo spodní věkové hranice. V soukromí je k ženám ostýchavý. Je zde vysoká pravděpodobnost, že své činy bude páchat i nadále“ (Hroníková, 2011, s. 43 – 45).

K dopadení Jiřího Straky přispěly jak výpovědi přeživších obětí, tak stopy, které zanechal na těle poslední oběti (Prošková, 2013, s. 154). Straka byl obviněn ze tří vražd, dvou pokusů o vraždu, tří znásilnění, dvou pokusů o ně, tří loupeží a pěti prokázaných krádeží. Jelikož se jednalo o mladistvého, dostal Jiří Straka nejvyšší možný trest a to deset let odnětí svobody. Po výkonu vězení mu byla uložena ochranná psychiatrická a sexuologická léčba (Slušný, 2012, s. 123).

Straka popisuje svou sexuální touhu tak mocnou, že když si hledal své oběti, nepociťoval potřebu jíst ani spát. Za noc prý dokázal ujít i deset kilometrů bez jakýchkoli pocitů únavy (Prošková, 2013, s. 153). Příznačný je i výrok Jiřího Straky, který koresponduje s informací z první kapitoly u sériových vrahů a to že kdyby nebyl dopaden, tak by v trestné činnosti pokračoval. Dále se nechal slyšet, že jeho oběti a jejich pozůstalých mu není líto, naopak konstatoval, že si za to oběti vlastně mohly samy (Prošková, 2013, s. 156).

Strakův případ vyšetřoval známý kriminalista a výborný psycholog Jiří Markovič, kterému se sám přiznal. Slovy Markoviče *„je chladnokrevný, inteligentní, pohotově reaguje, jedná s rozmyslem, nebojí se. Jeho sadistické sklony přetrvávají. To vše z něj dělá mimořádně nebezpečnou osobnost“*. Dle něho je Straka zdatným manipulátorem, kterému není možné skoro v ničem věřit (Slušný, 2012, s. 124). Rekonstrukce vražd si Straka doslova užíval. Zejména pak, když předváděl rdoušení či jiné násilí – při tom dokonce exhiboval. Markovič uvádí, že měl při rekonstrukcích strach. Nicméně ne z toho, že jim Straka uteče, ale z toho, že ho někdo z přihlížejících lidí zabije (Markovič, Šulc, 2008, s. 344). Podle soudního lékaře pplk. MUDr. Karla Vomáčky, se Straka sice podrobil kastraci, ale operaci mozku odmítl. *„Podle mě přece jenom ty pudy té mozkové tkáně se mohou někdy vrátit a není vyloučeno, že by nemohl*

v té trestné činnosti pokračovat“. Markovič dodává, že *„pokud se rozhodne vraždit, tak bude vraždit do budoucna dál a nikdo mu v tom nezabrání, navíc má určité zkušenosti“* (YouTube, 2011, online).

Od konce roku 2004 Jiří Straka byl definitivně propuštěn z psychiatrické léčebny, kde byl kastrován. Nyní žije ve Velkých Losinách se změněným příjmením Novák, pobírá státní sociální dávky a invalidní důchod (Drbohlav, 2013, s. 415).

2.2 Václav Mrázek

Václav Mrázek byl český sériový vrah, který v letech 1951 až 1956 připravil o život 7 lidí. Je znám také jako Smrt'ák či Chomutovský vrah.

Narodil se 22. října roku 1925 ve Svinařově. Byl z dvanácti dětí a se svou matkou a otcem žili ve vyřazeném vagónu. Od mala si jídlo musel obstarávat sám a to prostřednictvím krádeží. Jeho matka od něho dokonce vyžadovala, aby naučil krást i své sourozence. Vychodil pouze 5 tříd základní školy. Mrázek se zprvu uplatňoval jako dělník, později v roce 1949 pracoval ve Spojených ocelárnách Chomutov. V tomto období opět inklinoval ke krádežím (Slušný, 2012, s. 30 – 31). Jeho abnormální osobnost se ještě více rozvinula, když se přihlásil ke strážní službě. Tam se dostal na pozici ozbrojeného doprovodu humanitárních zásilek UNRRA. Zde byl svědkem a později i účastníkem sexuálních orgií s vyhladovělými ženami. *„Jindy jsem viděl, že vojáci z obavy, aby pohlavně neonemocněli, ukazovali svým společnicím výhruzně pistole, to kdyby žena byla pohlavně nakažená. V té době jsem začal taky souložit se ženami. Taky jsem přitom varovně plácal na pistoli, aby mě nějaká nenakazila.“* (Šulc, 2013, s. 164 – 165).

Společnost Mrázka považovala za nenápadného člověka, v jehož chování nikomu nepřišlo nic podezřelého. Posudky odborníků ovšem hovořily jinak. Dle nich byl Mrázek sadista, trpící nekrofilii, kterého neuspokojoval pouze samotný pohlavní styk s mrtvolou obětí, ale vzrušoval ho samotný akt vraždy. Příznačná je jeho odpověď na otázku, kdy pociťoval největší vzrušení: *„Když tu dívku zasáhla kulka, ona se podlomila v kolenou a svezla se na zem“*. Údajně se pokoušel dostat i do márnice, aby mohl mít pohlavní styk s mrtvými ženami (Slušný, 2012, s. 32 – 33). Ve stresových situacích dokázal uvažovat a jednat velmi racionálně a rychle (Slušný, 2012, s. 33). Mrázek vydržel čekat na svou oběť i několik hodin na jednom místě. Tehdejší vyšetřovatelé na tuto skutečnost přišli podle množství pecek třešní, které na daném místě objevili (YouTube, 2011, online). Používal střelnou zbraň – revolver Walther, ráže 7,65 mm (Drbohlav, 2013, s. 346). Poprvé vraždil ve věku 26 let. Jeho **první** obětí se v srpnu 1951 stala teprve patnáctiletá Hana Chloubová, kterou ubil klackem, když pásla krávy. Tělo odvěkl do křoví a oběť znásilnil (Šulc, 2013, s. 125). Jelikož Mrázek všechny své další oběti zastřelil revolverem, nikdo s ním tuto vraždu nespojoval, dokud se k ní sám nepřiznal (Slušný, 2012, s. 34).

Bronislava Pajúrková byla Mrázkova **druhá** oběť. Potkal ji při své obvyklé večerní procházce a hned jak ji spatřil, pocítil pulzující bolest v hlavě a bez váhání na ni třikrát vystřelil. Odtáhl ji dál od silnice a sexuálně zneužil (Šulc, 2013, s. 128). Tělo poté hodil do potoka (Slušný, 2012, s. 36). Jelikož střelná zbraň vydávala nežádoucí hluk a mohla mu překazit jeho útoky, změnil taktiku a pistoli vyměnil za nůž. Ovšem ten mu neposkytl potřebnou převahu nad jeho oběťmi a dvě napadené dívky útoky nožem přežily (Šulc, 2013, s. 131). Můžeme se domnívat, že důvod, proč policie tyto případy nejprve nespojovala, byla právě skutečnost, že již podruhé změnil modus operandi.

Znovu udeřil 1. června 1952 v Hořenci. Mrázek si zde vyhlížel svou další oběť, opět s jeho oblíbeným revolverem v kapse. Když Elena Marmonová odcházela ze zábavy, Mrázek už na ní čekal. V momentě, kdy vystřelil, první střela prolétla jejím límcem, druhá skrz látku kabátu. Potřetí se mu ránu nepodařilo vystřelit, zasekl se mu náboj. Avšak Mrázka to vzrušilo, ejakuloval a jeho zájem ji zavraždit pominul. Elena tak měla neskutečné štěstí (Šulc, 2013, s. 132 – 134). To se ovšem naneštěstí nedá říct o Marii Dvořákové, která čekala po vesnické zábavě na vojína Rudolfa. Mrázek ji zabil jediným výstřelem, odtáhl do pole a na bezvládném těle se sexuálně ukojil. Tělo Marie našla druhý den Elena Marmonová, která se šla podívat na místo činu, kde na ní neznámý muž minulou noc střílel (Slušný, 2012, s. 38).

Mrázek opět vraždil až v létě roku 1954. Sedmnáctiletá Jiřina Helmichová šla po 6. hodině večer na romantickou schůzku se svým kamarádem. V té jí však zabránilo střetnutí s Mrázkem. Ten ji jednou střelou do obličeje zavraždil. Odtáhl na méně viditelné místo a ukojil se na ní. Zde poprvé nechtěně zanechal pro policejní tým stopu - otisk jeho boty s číslem 42, díky čemuž se dala odhadnout výška a váha neznámého pachatele (Slušný, 2012, s. 40 – 41). Policisté dále disponovali informací z balistické expertizy, že při vraždě Bronislavy Pajúrkové a Marie Dvořákové bylo vystřeleno ze stejné zbraně. To znamenalo, že se jedná o jednoho pachatele (Šulc, 2013, s. 140). Ovšem jeho popis byl úspornějšího charakteru a to „*mladý, malý, hubený, s pichlavýma očima, s průměrnou velikostí obuvi, často jezdící na kole ...*“. Tomuto popisu odpovídalo a následně bylo prověřováno 25 000 lidí na trase Most – Chomutov – Litvínov (Šulc, 2013, s. 145).

K tentokrát dvojité vraždě došlo v létě 1955. Pár milenců potkal v 9 hodin večer Mrázka, ten nejprve zastřelil mladého muže. Během toho se na zem povalila i mladá žena, která se snažila svou smrt předstírat s nadějí, že neznámému muži později uteče. Málem by se jí to i podařilo, ale Mrázek byl rychlejší. Jednou ranou ji usmrtil, odtáhl dál od silnice a sexuálně zneužil (Slušný, 2012, s. 42). Matka zavražděné dívky prohlásila „*Měli ho dát mezi lidi, aby si ho potrestali sami! Aby poznal, co je to bolest!*“ (Šulc, 2013, s. 148). Mrázek později uvedl, že Karla T. zabil, jelikož toužil pocítit to vzrušení ze zastřelení Libuše D. (Vandome, 1994, s. 233).

Mrázková poslední oběť byla sedmapadesátiletá Alžběta Beranová, žena z bohaté rodiny, kterou se roku 1956 pokusil okrást. Vnučka manželů Beranových byla očitým svědkem průběhu celé události. Vypověděla, že „*nějaký muž udeřil babičku několikrát sekerou do hlavy*“. Pak se jí neznámý muž zeptal, kde mají schované peníze a holčička mu je ukázala. Tu dokonce pohlavně zneužil a z domu odešel (Šulc, 2013, s. 152 – 154). Mrázková touha po penězích se pro něj stala osudnou. Když ho jeho kolega přistihl v práci, jak prohledává oblečení ostatních a bere z nich drobné peníze, nahlásil to policii. Ta u něho později našla věci, které byly ukradeny z domu manželů Beranových. Dále ve sklepě jeho domu objevili důkaz, který byl rozhodující – revolver značky Walter, ráže 7, 65 mm, kterým, jak později potvrdila balistická expertiza, bylo zabito pět lidí (Slušný, 2012, s. 44 – 45).

Mrázkovi bylo dokázáno 7 vražd, 4 pokusy o ně, 3 vloupání do obchodů, 2 do mateřských škol, 4 do soukromých bytů, 24 do sklepů, 12 krádeží prádla na zahradách, 16 krádeží domácích zvířat, 6 krádeží na koupalištích, 6 krádeží kol a velké množství drobných krádeží na pracovišti. Soud mu uložil v roce 1957 trest smrti. 30. prosince 1957 v Pankrácké věznici byl Václav Mrázek popraven (Slušný, 2012, s. 45).

2.3 Orlické vraždy

Do gangu orlických vrahů, kteří se podíleli na vraždě pěti lidí během roku 1991 – 1993, patří jména jako Ludvík Černý, Vladimír Kuna, Karel Kopáč, Petr Chodounský a Irena Meierová. Role si mezi sebou údajně rozdělili takto: Kopáč byl volavka, Černý vraždil a Kuna „uklízal“ mrtvolky do sudu (Horák, 2004, s. 28).

Za organizátora této party se dá jednoznačně považovat Karel Kopáč. On sám však toto označení odmítal (Horák, 2004, s. 7). Narodil se 3. 6. 1960. Vyrůstal ve fungující a spořádané rodině (Slušný, 2006, s. 128). Byl sportovcem a nějakou dobu i policistou. Pár měsíců působil v policejní zásahové jednotce, v Útvaru rychlého nasazení. Odtud si udržel kontakty, které mu zajistily přísun vyřazených samopalů, granátů, semtexu apod. (Hubálek, 2012, s. 66). V roce 1994 měl autonehodu a na následek zranění byl upoután na invalidní vozík (Horák, 2004, s. 16.).

Ludvík Černý se narodil 25. 5. 1965. Vyrůstal ve spořádané rodině. Obdobně jako Kopáč dosahoval průměrných výsledků ve škole a vyučil se řemeslu (Slušný, 2006, s. 129 – 130). Černý měl v zálibě týrat kočky. Slovy Kopáče „*tahal je, zvedal za ocas, různě je škrtil a jednou jsem viděl jak jednu kočku hodil do řeky a utopil ji*“ (Horák, 2004, s. 55).

Život Vladimíra Kuny, který se narodil 21. 6. 1964, se lišil od ostatních pouze v rodinném zázemí. Jeho rodiče se rozvedli. On zůstal s matkou, se kterou později zpřetrhal veškeré styky (Slušný, 2006, s. 130).

První obětí byl Aleš Katovský., majetný podnikatel. On sám nabídl, aby se Kopáč stal jeho bodyguardem. V té době se Kopáč seznámil s Ludvíkem Černým. Černý mu navrhl, že by mohli Katovského vylákat za vidinou falešného obchodu, zastřelit ho a peníze si mezi sebou rozdělit. Tak se nakonec stalo. Černý, tvrdící, že má zájem o valuty, nasedl ke Kopáči a Katovskému do auta a během cesty zavraždil Katovského jednou střelou do hlavy. Nehybné tělo zabalili do kusu drátěného plotu a se slovy „neměl by vyplavat“ ho vhodili do Orlické přehrady (Horák, 2004, s. 24 - 26).

Druhou obětí byl Jugoslávec Leo Lipovici, který chtěl od Kopáče koupit nějaké zbraně. Kopáč ovšem neměl zájem. Černý navrhl, že by ho mohli zabít a peníze si rozdělit mezi sebou. Kopáč s tímto návrhem opět souhlasil. Obchod se uskutečnil v rodinném domě v Rudné. Tam Černý Lipoviciho střelil do hlavy a zvolal svou později

oblíbenou hlášku „*to jsem ale čtverák*“. Jeho jednání zarazilo i všechny ostatní a od té doby ho začali nazývat přezdívkou *pacient*. Tehdy se poprvé zbavili těla pomocí sudu a louhu. To vše pod taktovkou Vladimíra Kuny (Horák, 2004, s. 35 - 38).

Třetí obětí byla matka Vladimíra Kuny Anna Medková. Sám Kuna navrhnul, že svou matku zabije, aby disponoval penězi. Nikdo se této vraždy nechtěl účastnit, až nakonec Černý vymyslel plán s výbušninou. Z okrasné dřevěné krabičky Kopáč vyrobil nástroj smrti (Horák, 2004, s. 31 - 45). Balík obsahoval 400 gramů trhaviny - 200 gramů Semtexu, 200 gramů Tritolu a šrouby, což navrhnul Kuna, aby měl jistotu, že jeho matka výbuch nepřežije (Hubálek, 2012, s. 67). O několik dní došlo k výbuchu domu paní Medkové. Její zranění byla neslučitelná se životem. Skutečnost, že výbuch nastal přesně v den narozenin oběti, byla čistě náhodná. Kopáč později uvedl, že Kuna netušil, kdy má jeho matka narozeniny (Horák, 204, s. 46 - 49).

Předposlední obětí byl Vlastimil Hodr, který obchodoval se starožitnostmi. Tuto akci zprostředkoval sám Černý. Zastřelil Hodra v automobilu na benzínové pumpě. Tělo následně převezl ke Kunovi, kde ho naložili do sudu, tentokrát bez louhu a vhodili jej do Orlické přehrady (Slušný, s. 137 - 138). Následně došlo k seznámení Karla Kopáče a Petra Chodounského, kteří chtěli společně postavit motorest. Zažádali si o několikamilionový úvěr, ovšem potřebovali dům, kterým by mohli za úvěr ručit. Kopáč tehdy o tuto laskavost požádal svou sestru Irenu Meierovou. Ta za to jako protislužbu požadovala zabití svého manžela. Kopáč to odmítl a Meierová si nájemnou vraždu zprostředkovala u Černého. Jaroslava Meiera usmrtily čtyři výstřely. Později se Černý dopustil ještě dalších trestných činů - pokusu o vraždu majitele bytu, po kterém Černý toužil a jedné nájemné vraždy. Policie to připisovala dílu „Kopáčova gangu“ nicméně tato predikce byla později vyvrácena (Slušný, 2006, s. 138 - 139).

Policie kauzu „Orlických vražd“ začala vyšetřovat na popud informaci z ústeckého podsvětí. Ta zahrnovala zmínku o sudech, které obsahují rozřezaná těla, zalitá louhem (Horák, 2004, s. 14). Policisté již měli jména pachatelů. Ale věděli, že pokud nenaleznou těla obětí, nic jim neprokážou (YouTube, 2009, online). Dne 14. července 1995 byl z Orlické přehrady vytažen první sud s tělem. Zatčení Vladimíra Kuny, Ludvíka Černého i Ireny Meierové proběhlo bez problémů (Slušný, s. 141 - 142). Ovšem při zatýkání Karla Kopáče hrozilo, že spáchá sebevraždu (Hubálek, 2012, s. 67). Při výslechu Karel Kopáč, na rozdíl od zbytku gangu, přiznal vše. Otevřeně hovořil

o trestné činnosti své i ostatních. Tuto upřímnost připisoval svému handicapu – „*Kdybych byl já zdravěj jo, tak já se snažím dělat to samý co on. Nic nepřiznal bych*“ (YouTube, 2009, online). Státní zástupce požadoval pro Karla Kopáče, Vladimíra Kunu a Ludvíka Černého výjimečný trest odnětí svobody na doživotí. Obžalovaní se proti výši trestu odvolali a konečný verdikt Vrchního soudu v Praze zněl: Ludvík Černý – trest odnětí svobody na doživotí, Vladimír Kuna – trest odnětí svobody po dobu 25 let, Karel Kopáč – trest odnětí svobody po dobu 21 let, Petr Chodounský – trest odnětí svobody po dobu 14 let, Irena Meierová – trest odnětí svobody po dobu 10 let (Slušný, 2006, s. 144).

Gillnerová a Boukalová uvádějí, že pokud zadržený jedinec trpí disociální poruchou osobnosti a hrozí mu příliš dlouhý trest, může hrozit riziko sebevraždy. Po sedmi letech odsouzení došlo k události, kterou konzultující psycholog předpovídal. Karel Kopáč spáchal sebevraždu (2006, s. 216 – 217). Z pyžamových kalhot vyvlekl šňůrku, udělal na ní smyčku a oběsil se ve své cele (Hubálek, 2012, s. 68).

2.4 Pavel Peca

Pavel Peca se řadí do skupiny masových vrahů. Jeho případ bývá označován za „jedno z nejhorších rodinných dramát české kriminalistiky“.

Pavel Peca byl hasič, později zaměstnanec bytového podniku (Deník.cz, 2012, online). Z počátku relativně klidné rodinné soužití v Plotištích nad Labem vystřídaly hádky. Peca většinu času trávil v hospodách, přišel o zaměstnání a začal svou ženu Zdeňku podvádět. To vše eskalovalo až k domácímu násilí. V roce 1992 se rozvedli. Ovšem po uplynulé době přišel Peca za manželkou s prosbou, aby obnovili jejich vztah. Ona s tím souhlasila pod podmínkou, že Peca přestane pít alkohol. (Kučera, Stach, 2013, s. 61 - 65).

19. května 1993 přišel domů pod vlivem alkoholu. Jeho bývalá žena mu začala vyčítat, že své slovo nedodržel a řekla mu, aby odešel. Peca později uvedl do protokolu „*Šel jsem do kůlny. Nevím proč, ale napadlo mě, že bych měl přinést třísky na zatopení. Tam jsem se zastavil a chvíli se rozhlížel okolo sebe, když jsem spatřil sekeru! Opravdu nevím, co se to se mnou dělo. Jako kdyby mě nějaký cizí hlas nabádal, že musím jít okamžitě bojovat proti zlu! Kdo se mi postaví do cesty, toho mám zničit!*“ (Kučera, Stach, 2013, s. 66). Nejprve usmrtil svou devatenáctiletou dceru Petru devíti ranami sekyrou do hlavy. Stejný akt zopakoval na své bývalé ženě Zdeňce, kterou zavraždil sedmi ranami (Kučera, Stach, 2013, s. 66 – 67). Poté se rozhodl sepsat dopis (viz Příloha 1), ve kterém především litoval sám sebe. V tu chvíli se vracela domů i jeho druhá, čtrnáctiletá dcera Radka. MUDr. Radovan Havel, soudní lékař, konstatoval, že dle poranění na ruku bylo zřejmé, že se útoku svého otce bránila, utíkala před ním a je jisté, že velmi trpěla (Temná zóna - Stream, 2014, online). Radku umlátí deseti ranami sekyrou. Těsně před svým odchodem položil na těla obětí kopretiny. Těla nalezla matka paní Zdeňky. Vraha dopadla policie v hospodě, kam se po svém činu odebral (Kučera, Stach, 2013, s. 67 – 69).

Odborníci konstatovali, že Peca, dosud netrestaný, vysoce inteligentní muž (IQ 126) je psychopatickou osobností a inklinuje k agresivitě a hysterii (Kučera, Stach, 2013, s. 69). JUDr. Miroslav Antl Pavla Pecu označil za hysterického a sebelítostivého zbabělce. Dále dodává že „*upřímně, nemá se to říkat, ale jsem rád, že už Peca není mezi živými. A doufám, že skončil v pekle. Byla to nejbrutálnější a nejkrvavější vražda, jakou jsem kdy viděl. Cítím hlavně zadostiučinění, že doživotní trest tady skutečně platil*

do konce života“. Při soudním přelíčení Peca ani jednou neprojevil lítost nad svým činem (Deník.cz, 2012, online).

Odsouzen byl k 24 letům odnětí svobody u Krajského soudu v Hradci Králové. Nicméně po odvolání státního zástupce JUDr. Miroslava Antla mu soud nakonec vyměřil trest odnětí svobody na doživotí. Pavel Peca zemřel v květnu 2012 ve svých 63 letech v nemocnici pankrácké věznice (Temná zóna – Stream, 2014, online).

2.5 Josef Svoboda

Josef Svoboda byl českým masovým vrahem. V průběhu noci z 27. na 28. února 1967 zavraždil sedm členů své rodiny.

Narodil se 1. listopadu 1923 do sociálně slabší rodiny, měl průměrný prospěch a vyučil se řemeslem (Slušný, 2006, s. 62). Jeho osobnost byla agresivního charakteru. Byl to cholerik a měl téměř nulové sebeovládání se sadistickými sklony. Trpěl stihomamem a nenávisným postojem ke všem, včetně své rodiny. Svou manželku Drahomíru začal fyzicky napadat. Následně po útocích projevoval lítost a své ženě sliboval, že se to už nebude opakovat. Drahomíra se svým mužem navzdory jeho chování zůstala a narodilo se jim šest dětí, které když povyrostli a své matky se zastávaly, Svoboda začal také fyzicky napadat. Svobodova agresivita se stupňovala. Přestal se ovládat a útočil dokonce na své sousedy a kolegy v práci. To vše donutilo celou rodinu k přestěhování, které se pak opakovalo čím dál častěji. V roce 1960 byl odsouzen ke dvěma letům za znásilnění dívky. Když opustil vězení, vše začalo nanovo. Na svou ženu Drahomíru byl surovější než předtím. Později se Svoboda opět ocitl ve vězení za násilnou trestnou činnost, dokonce se pokusil znásilnit sestru své manželky. V roce 1966 byl z vězení propuštěn. Během jeho třetího pobytu ve vězení, se Drahomíra rozhodla podat žádost o rozvod a přestěhovala se k rodičům. Děti prozatím zůstaly v jejich společném domě. Svoboda se snažil manželku přemlouvat, aby se k němu vrátila. Ta to však odmítala (Slušný, 2006, s. 63 – 67).

Osudným dnem se stal 27. únor 1967. Svoboda se naposledy pokusil přesvědčit svou ženu k jejímu návratu domů. Když neuspěl, jel plný emocí a vzteku zpátky domů. Rozhodl se vraždit. Asi v půl druhé v noci Svoboda vstoupil ke svým čtyřem synům do pokoje se sekyrou v ruce a všechny je zavraždil. Poté se vydal k rodičům své ženy, zabít ji a své dvě dcery. Nejprve zaútočil na tchýni, která útok přežila. Poté udeřil sekyrou svého tchána. Při pokusu zabít svou ženu Drahomíru zasáhl sekyrou svou osmiletou dceru, která se snažila matku bránit. Druhá dcera a tchýně utíkaly k sousedům pro pomoc. Sousedku, která přiběhla pomoci na místo krvavé spouště, udeřil sekyrou. Soused, který dorazil na místo o několik minut později, odjel pro policii. Svoboda se snažil vylézt na střechu za svou manželkou, která se tam před ním ukryla. Střecha se naštěstí pod vrahovou tíhou prolomila. Když se Svoboda po pádu vzpamatoval, uvědomil si, co provedl a z místa činu utekl. Pokusil se o sebevraždu osmi ranami

sekyrou do hlavy. To se mu však nepovedlo. Přivolaná policie nakonec našla vrahovo bezvládné tělo v lomu, kam Svoboda skočil. Později v nemocnici svým zraněním podlehl Svobodův tchán, nejmladší dcera Libuška a statečná sousedka (Slušný, 2006, s. 67 – 73).

2.6 Olga Hepnarová

Olga Hepnarová je, dá se říci, nejznámější českou masovou vražedkyní. Narodila se 30. června 1951. Její otec byl bankovním úředníkem a matka zubní lékařkou. Olga Hepnarová dosahovala výborných školních výsledků a její chování bylo vzorné. Ovšem čím byla starší, tím se její prospěch zhoršoval, neměla mnoho přátel a to způsobovalo její izolaci od ostatních. Spolužáci ji v té době začali fyzicky napadat. Odmítala chodit do školy a její otec ji za to trestal. Ve svých třinácti letech si začala uvědomovat, že místo chlapců ji přitahují dívky. Sama se s touto skutečností nedokázala vyrovnat. (Slušný, 2006, s. 76 – 77). Svou sestru nenáviděla, jelikož cítila, že ji rodiče mají radši. Později dokonce podpálila chatu, v níž její sestra spala (YouTube, 2009, online). Svou matku Olga později označuje za chladnou, přezíravou osobu, která chtěla mít vždy navrch oproti ostatním. Její otec ji údajně čím dál častěji fyzicky napadal (Cílek, 2014, s. 178 – 180). Z tohoto důvodu se později od své rodiny distancovala. Olga se v roce 1964 pokusila o sebevraždu. Odborníci diagnostikovali její osobnost jako narušenou, trpící pocity osamělosti a beznadějí. Lékaři ji nakonec umístili do Dětské psychiatrické léčebny v Opařanech. Po odchodu z léčebny se vyučila uměleckou knihačkou (Slušný, 2006, s. 78).

Olga Hepnarová ve všech lidech, se kterými přišla do styku, viděla potenciální nepřátele. Prohlašovala: „*Všichni mě pronásledují. Všichni mi chtějí ubližovat*“. Již v raném věku se zaobírala myšlenkou pomsty. Postupně její nenávisť vůči všem gradovala a tak začala plánovat její realizaci. Tu přerušilo setkání s devětadvacetiletým Miroslavem, se kterým, navzdory své sexuální orientaci, navázala vztah. Sama Olga se zmínila, že kdyby tento vztah vydržel, od svého plánu pomsty by upustila. Vztah ovšem narušilo podezření, že milenec Olgu nakazil pohlavní nemocí (Slušný, 2006, s. 80 – 82). Olga byla tedy rozhodnuta dokončit svůj plán pomsty. V práci podala výpověď, po autobazarech sháněla auto, adekvátní jejím potřebám a tipovala si místo, kde svůj krvavý plán uskuteční. Osudným se nakonec měla stát tramvajová zastávka na tehdejší třídě Obránců míru - dnešní Milady Horákové (Slušný, 2006, s. 82 - 83).

9. července 1973 se Olga Hepnarová zbavila dvou věcí. Svého deníku, který si psala od 17 - ti let a svého milovaného trabantu, který nechala sjet ze srázu (Cílek, 2014, s. 106 – 110). 10. července 1973 vložila do poštovní schránky dva identické dopisy (viz Příloha 2). Oba byly adresované redakcím časopisů (Slušný, 2006, s. 86).

A oba obsahovaly slova „*Dnes, dne 8. 7., ukradnu autobus a plnou rychlostí vjedu do davu lidí. Zaviním smrt x lidí. Budu souzena a potrestána*“ (Cílek, 2014, s. 96 – 97). Poté usedla do vozu a najela jím na zastávku, kde se v té chvíli pohybovalo zhruba 25 lidí. Dohromady svým smrtelným nájezdem usmrtila 8 nevinných lidí. Oběti byli důchodového věku, nejmladší oběti bylo šedesát let. Olga až do příjezdu policie zůstala sedět ve vozu. Jediné, nad čím kdy projevila lítost, byla skutečnost, že na zastávce v tu chvíli nestáli i její rodiče, spolužáci, učitelé, vychovatelé a psychiatři, kteří se jejím případem v minulosti zaobírali (Slušný, 2006, s. 86 - 88).

Psychiatr a soudní znalec MUDr. Pavel Zemek uvádí „*Základní věcí byla osobnostní struktura, která byla bohužel nepříliš dobře konstituována a její osobnostní vlastnosti, které měla, ji dovedly k tomu hrůznému činu. Nebyla duševně nemocná*“ (YouTube, 2009, online).

„*Vím, proč jsem trestně stíhaná a skutkem, který mi kladete za vinu, se cítím vinna. Na rozsudku mi vůbec nezáleží. Proto také zcela pravdivě vypovídám*“ (Cílek, 2014, s. 141 – 142). Jelikož bylo rozhodnuto, že neexistuje naděje, aby obžalovanou bylo možno napravit trestem odnětí svobody, byla Olga Hepnarová 6. dubna 1974 odsouzena k trestu smrti. Její matka se proti rozsudku odvolala k Nejvyššímu soudu ČSR. Odvolání bylo zamítnuto. Obhájce Olgy Hepnarové podal žádost o milost. Ta byla tehdejším prezidentem ČSSR Gustavem Husákem zamítnuta. Olga Hepnarová byla popravena v Pankrácké věznici dne 12. března 1975 (Cílek, 2014, s. 237 – 257). I přes její tvrzení, že se trestu smrti nebojí, na popraviště ji dovezli v poutech a v naprostém šoku (Hubálek, 2012, s. 79).

3. Trest smrti

V této kapitole se zaměřuji na trest, jeho funkce a účel. Dále se věnuji trestu smrti, jeho historii a argumenty zastánců a odpůrců trestu smrti.

3.1 Funkce trestu

Funkce trestu jsou následovné:

1. **Odplatná** – emocionální uspokojení poškozeného vůči pachateli.
2. **Regulativní** – ochrana společnosti před nebezpečnými jedinci (ukládání sankcí).
3. **Preventivní** – vědomí, že za spáchání trestného činu následuje potrestání.
4. **Restorativní** – obnovení narušeného vztahu mezi pachatelem a poškozeným.
5. **Výchovná** – náprava pachatele.
6. **Morální** – potrestání zla nastolení spravedlnosti.
7. **Represivní** – izolace pachatele od společnosti

(Raszková, Hoferková, 2013, s. 40 – 41).

3.2 Účel trestu

„Účelem výkonu trestu odnětí svobody je zacházení s odsouzeným, které směřuje k tomu, aby měl odsouzený možnost pracovat, kulturně se rozvíjet a vzdělávat, aby našel uspokojení v práci, v prospěšném využívání volného času a ve slušném soužití se všemi ostatními lidmi“. (Raszková, Hoferková, 2013, s. 38).

Existují různé teoretické koncepce účelu trestu:

1. **Absolutní teorie** – jedná se o „právo msty“. Na trest je nahlíženo jako na odplatu za trestný čin, kdy by měl trest *„odpovídat povaze provinění a způsobovat stejné utrpení“*.
2. **Relativní teorie** – zde je nahlíženo na účel trestu jako na ochranu společnosti před nebezpečnými jedinci.
3. **Smíšená teorie** – na této teorii je vybudován koncept trestu v České republice. V dnes již neplatném zákoně č. 140/1961 Sb. bylo za účel trestu považováno:

- chránit společnost před pachateli trestných činů,

- zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti,
- vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti (Raszková, Hoferková, 2013, s. 38 – 40).

3.3 Trest smrti

Trest je přirozený následek nerespektování právních norem dané společnosti. Důsledkem spáchání trestného činu nemusí být vždy pouze trest odnětí svobody, ale existuje škála možností (alternativní tresty, upuštění od potrestání, zastavení trestního stíhání apod.). Mezi ně patřil až do roku 1990 trest smrti. O datu prvního vykonaného trestu smrti lze polemizovat, ale můžeme konstatovat, že trest smrti existuje od počátku naší společnosti.

„Trest smrti je státem nařízené a vykonané usmrcení člověka odsouzeného za trestný čin, za který je podle platného trestního práva daného státu možné takovýto trest uložit. Historicky se tyto trestné činy nazývaly jako hrdelní zločiny“ (Dvořáková, 2012, s. 9).

Trest smrti je nejpřísnějším možným trestem. Pohled na něho se neustále mění v závislosti na ekonomickou či kulturní situaci ve společnosti. Dá se ovšem konstatovat, že u něho dochází ke zřetelné humanizaci. V období obyčejového neboli nepsaného práva se trest smrti prováděl čtyřmi odlišnými způsoby a to upálením, zahrabáním zaživa, stětím a oběšením (Dvořáková, 2012, s. 21). Ve starověku převládala absolutní teorie, která se dá laicky vysvětlit jako „oko za oko, zub za zub“. Trest považovali za způsob odplaty a nastolení spravedlnosti. Ve středověku se v Čechách využívaly mrzačící tresty. V té době se staly „populárními“ tzv. ordály, jinými slovy také boží soudy. Pro ilustraci lze uvést příklad: *„Svázání viníka do kozelce a jeho vhození do vody. Pokud se utopil, byl vinen. Pokud vyplaval, byl nevinen“*. Trest odnětí svobody se prakticky nepoužíval, jelikož nebyla pro jeho výkon vybudována zařízení (Hoferková, Raszková, 2013, s. 14 - 17). Můžeme konstatovat, že nejvíce byl trest smrti na našem území využíván v letech 1939 – 1945, kdy v koncentračních táborech přišlo o život okolo 195 000 obyvatel (Raszková, Hoferková, 2013, s. 27). V období první republiky se trest smrti vykonával pouze oběšením. Za období 1919 – 1938 bylo vykonáno 21 poprav a uděleno 422 milostí (Plachý, Pejčoch, 2012, s. 9 - 10). Prvním popraveným v Československu byl Ludvík Novák 9. ledna 1923 (Plachý, Pejčoch, 2012, s. 30). Poslední popravený v České republice byl Vladimír Lulek, který brutálním

způsobem zavraždil svou ženu a své čtyři děti. Dne 2. února 1989 byl oběšen v pankrácké věznici (Dvořáková, 2012, s. 24 – 25). Po 17. 11. 1989 byl výkon trestu smrti pozastaven a byla možná novelizace právního řádu. Zákaz výkonu trestu smrti v České republice je zakotven například v Listině základních práv a svobod. Výjimečným trestem se namísto trestu smrti stal trest odnětí svobody nad 15 až do 25 let a trest odnětí svobody na doživotí (Dvořáková, 2012, s. 31). Ovšem je důležité zmínit, že trest odnětí svobody na doživotí neznamená, že odsouzený stráví zbytek svého života ve vězení. Má právo požádat o podmíněčné propuštění po 30, někdy i dokonce po 20 letech. JUDr. Miroslav Antl dlouhou dobu prosazoval tzv. absolutní doživotí, což by znamenalo odsouzení pachatele bez možnosti jeho podmíněčného propuštění. Nicméně Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku v roce 2013 takovýto trest zamítl z důvodu jeho nehumánnosti (Temná zóna - Stream, 2014, online).

Mezi země, ve kterých dochází k nejvíce popravám, patří Čína, Saudská Arábie, Irák, USA a Jemen (Dvořáková, 2012, s. 36).

3.4 Argumenty zastánců a odpůrců trestu smrti

Trest smrti je široce diskutovaným tématem. Společnost se k němu staví různorodě. Jedni ho považují za primitivní odplatu, jiní za spravedlivé potrestání, ovšem obě strany uvádí těžce vyvratitelné argumenty.

- **Proti** – trest smrti je konečný a neodvolatelný; je to legální vražda; je to msta ne náprava; je to nástroj represe proti opoziční rasové či náboženské skupině; při neexistenci trestu smrti odpadá možnost justičních vražd.
- **Pro** – trest smrti je odplata za všechnu bolest a provinění; je to pojistka, že vrah svůj čin nezopakuje; má odstrašující účinek; není finančně tak nákladný jako trest doživotí; je ve shodě s morálkou. (Drbohlav, 2005, s. 84).

Argument odstrašení – uvádí, že existence trestu smrti zabrání v páchání trestných činů. Zde Dr. Cornelia Bestová oponuje tvrzením, že většina vražd je spáchána nikoliv plánovitě, ovšem dochází k nim většinou v afektu. Statistiky uvádějí, že trest smrti nezabrání tomu, aby docházelo ke snížení takovýchto trestných činů (Drbohlav, 2005, s. 85 - 86).

Argument pojistky – „*popravený zločinec bude zaručeně zneškodněn, předpokládáme neomylnost lidských rozsudků*“. U propuštěných předpokládáme recidivu, ovšem mnoho z nich se už žádného zločinu nedopustí – v tom případě bychom se dopustili popravy více zločinců, než je nezbytné. Ovšem to nemůžeme říci například o sériových vraždích, u kterých hrozí vysoká pravděpodobnost, že po propuštění jejich touhy po vraždě budou sílit. Drbohlav zmiňuje nutnost separace těchto jedinců od společnosti. „*Pokud je cestou takové jistoty smrt nebo doživotí již není podstatné, pokud proces takového trestu bude úměrný činům pachatele*“ (Drbohlav, 2005, s. 89 - 92).

Argument odplaty – zde už není primárním cílem zabránění recidivy, ovšem má zde dojít k demonstraci spravedlnosti. Nicméně každý jedinec pojem spravedlnost chápe jinak a trest smrti ve finále nic neřeší, přeživším úlevu nepřinese. Tento argument je samozřejmě v určitých situacích oprávněný, ovšem dochází zde opět k usmrcení člověka – vědomému usmrcení (Drbohlav, 2005, s. 92).

Argument pochybení lidského faktoru – systém soudů není dokonalý, existuje pravděpodobnost, že dojde k justičnímu omylu, který lze jen stěží napravit (Drbohlav, 2005, s. 95). Jiří Markovič, odpůrce trestu smrti, uvedl v pořadu Hyde Park Civilizace na ČT 24 „*trest smrti znamená taky obrovské nebezpečí v tom, že jednak chyba – chyba v justici a v celé té mašinérii a že teda může bejt někdo popravený kvůli omylu. Kdyby to byl 1 z 10 000 lidí tak nestojí za to prostě ten trest smrti nechávat*“ (Česká televize 2016, online).

4. Výzkumné šetření

Výzkumné šetření je zaměřeno na názor veřejnosti k problematice masových a sériových vrahů a trestu smrti, které doplňuje teoretickou část bakalářské práce konkrétními výsledky průzkumu.

4.1 Metodologie výzkumného šetření

Pro výzkumné šetření v této bakalářské práci jsem s ohledem na cíl výzkumného šetření zvolila kvantitativní metodu zjišťování formou dotazníku. Dotazník je nejčastější metodou získávání údajů. Je to způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Dotazník je velmi ekonomický výzkumný nástroj a umožňuje nám získat velké množství odpovědí za krátký časový úsek (Gavora, 2008, s. 122). Dotazník, který obsahoval 13 otázek vlastní konstrukce, byl koncipován formou osmi uzavřených a pěti otevřených otázek, kterými respondenti mohli vyjádřit svůj názor na daný problém. Dotazník měl elektronickou podobu, byl zpracován pomocí Google Formuláře a rozeslán přes sociální síť.

4.2 Cíl výzkumného šetření a hypotézy

Cílem výzkumného šetření bylo zmapovat přehled a názor veřejnosti o problematice masových a sériových vrahů. Otázky jsem zaměřila také na oblast trestu smrti a trestu odnětí svobody, která s tematikou vrahů úzce souvisí. V úvodu dotazníku jsem zjišťovala údaje o respondentovi, jako je jeho pohlaví, věk a nejvyšší dosažené vzdělání. V následujících otázkách jsem zkoumala, zda dotazovaní umí rozlišit pojem masový vrah a sériový vrah. Následně na to jsem zjišťovala, zda nějakého českého sériového či masového vraha znají jmenovitě. Další otázky směřovaly k tématu trestu smrti a trestu odnětí svobody.

Hypotézy byly stanoveny následovně:

H1: Většina dotazovaných zná jmenovitě nějakého sériového a masového vraha.

Tato hypotéza byla stanovena na základě stále přibývajících medializovaných případů masových a sériových vrahů, díky čemuž se tato problematika dostává do podvědomí veřejnosti. K této hypotéze se vztahují otázky: č. 4, 5, 6.

H2: Více než polovina dotazovaných se vyjádřila kladně k trestu smrti.

Tato hypotéza byla stanovena na základě výsledků již realizovaných výzkumů na toto téma, kdy se více než polovina dotazovaných vyjádřila kladně ke znovuzavedení trestu smrti. K této hypotéze se vztahují otázky: č. 10, 11, 12.

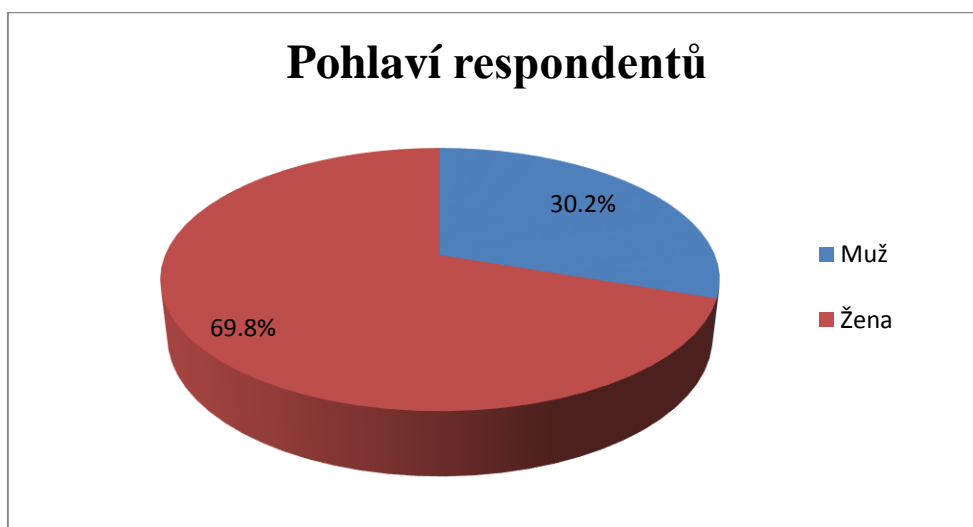
H3: Většina dotazovaných není spokojena s výší trestů, které jsou v ČR ukládány.

Tato hypotéza vychází z výsledků již realizovaných výzkumů na toto téma, kdy se většina dotazovaných vyjádřila, že není spokojena s výší trestů, které jsou v ČR ukládány. K této hypotéze se vztahují otázky: č. 7, 8.

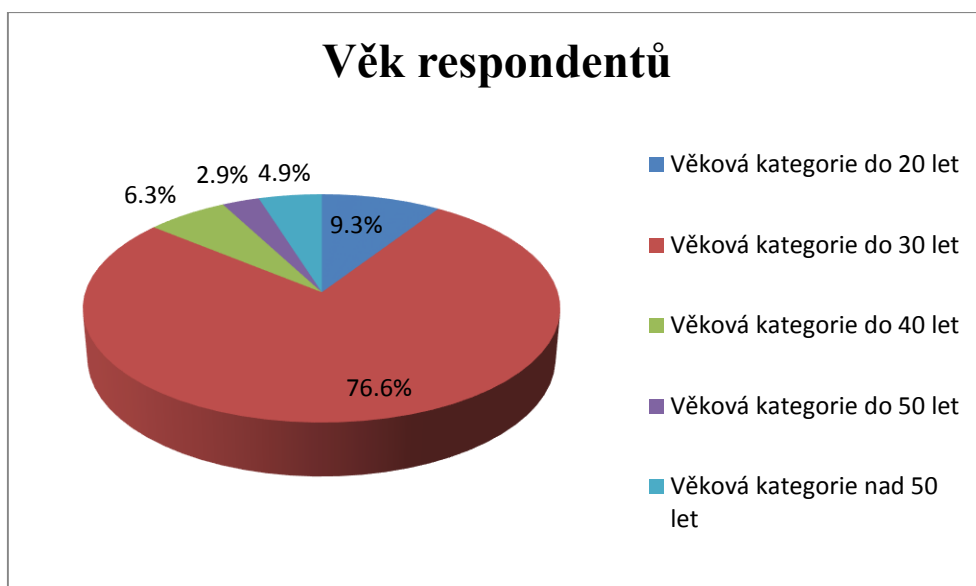
4.3 Charakteristika zkoumaného vzorku

Výzkumný vzorek šetření zahrnovali lidé, osloveni na základě dostupnosti, různých věkových kategorií i odlišného vzdělání. Výzkumného šetření se zúčastnilo 205 respondentů (143 žen, 62 mužů). K charakteristice výzkumného vzorku se vztahovaly otázky 1, 2 a 3. Otázka č. 1 vypovídá o pohlaví respondenta. V otázce č. 2 zjišťují věk respondenta. V otázce č. 3 zjišťují jaké je nejvyšší dosažené vzdělání respondenta. Na dotazník z celkového počtu 205 respondentů ve většině případů odpovídaly ženy, procentuálně vyjádřeno se jednalo o 69,8 %.

Graf č. 1 *Vaše pohlaví?*

Graf č. 2 *Kolik je Vám let?*

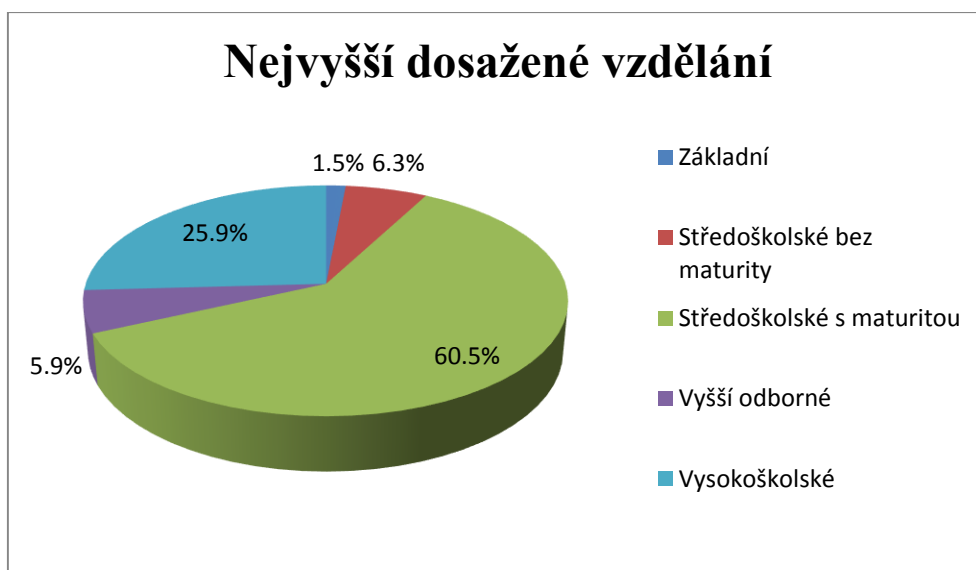
Odpověď	Počet (%)	Počet
do 20 let	9,3	19
do 30 let	76,6	157
do 40 let	6,3	13
do 50 let	2,9	6
nad 50 let	4,9	10

Z otázky, která se týkala věku respondentů, jsem vytvořila následující kategorie. Ve věkové kategorii do 20 let je celkem 19 respondentů. Ačkoliv snahou bylo oslovit co nejširší veřejnost, nejpočetnější část dotazovaných tvořila skupina do 30 let a to konkrétně 157 respondentů. Věková kategorie do 40 let má celkem 13 respondentů. Věková kategorie do 50 let má 6 respondentů a ve věkové kategorii nad 50 let je celkem 10 respondentů.

Věková kategorie v jednotlivých kategoriích:

- Věková kategorie do 20 let: 16, 18, 19, 20.
- Věková kategorie do 30 let: 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30.
- Věková kategorie do 40 let: 31, 32, 33, 34, 36, 37, 40.
- Věková kategorie do 50 let: 41, 44, 45, 47, 49.
- Věková kategorie nad 50 let: 53, 54, 55, 59, 65.

Graf č. 3 *Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?*

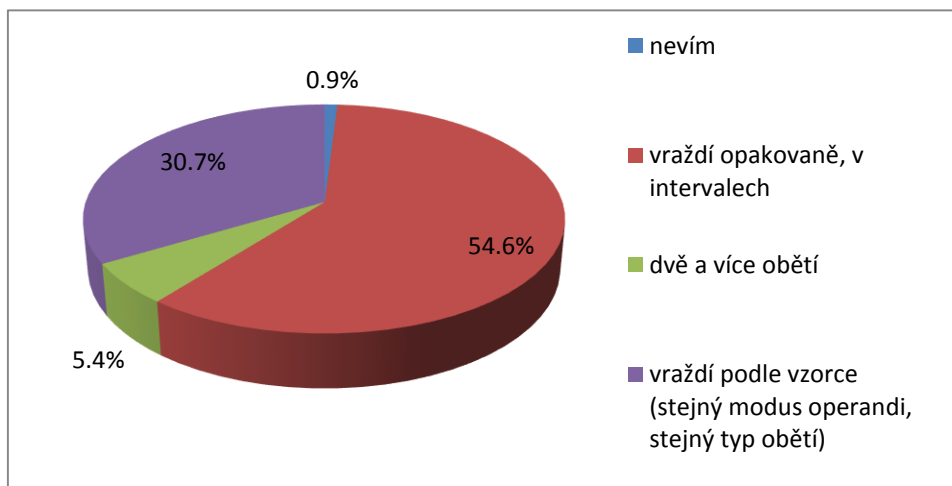

Ve třetí otázce respondenti uváděli nejvyšší dosažené vzdělání. 60,5 % (124) uvedlo středoškolské s maturitou. 25,9 % (53) respondentů vystudovalo vysokou školu. Středoškolské vzdělání bez maturity uvedlo 13 dotazovaných. Pouze 3 uvedli základní vzdělání a vyšší odborné vzdělání uvedlo 12 dotazovaných.

4.4 Analýza výsledků

Výsledky výzkumného šetření jsou zobrazeny v absolutních i relativních četnostech. Data jsou zaznamenána v tabulkách a grafech s následným slovním komentářem. Výsledky jsou vyhodnoceny souhrnně bez rozdílu pohlaví, věku a nejvyššího dosaženého vzdělání.

Graf č. 4 *Jak byste definoval/a sériového vraha?*

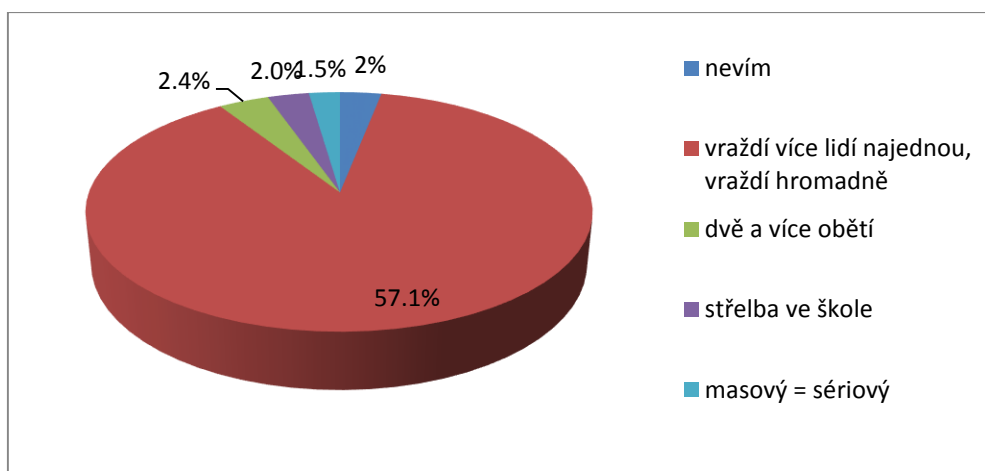
Odpověď	Počet (%)	Počet
Nevím	0,9	2
Vraždí opakovaně, v intervalech	54,6	112
Dvě a více obětí	5,4	11
Vraždí podle vzorce (stejný modus operandi, stejný typ obětí)	30,7	63

Otázka na definici sériového vraha byla otevřeného charakteru a respondenti na ni mohli odpovídat svými slovy. Z nejčastěji uváděných odpovědí jsem sestavila Graf č. 4. Celkem v 17 případech odpovědí respondenti uvedli nesprávnou definici sériového vraha. Pouze 2 respondenti odpověděli, že neví, jak definovat sériového vraha. Mezi nejčastější odpověď (54,6 %) patřilo, že „vraždí opakovaně a v intervalech“ a „vraždí podle vzorce“ (30,7 %). Za nejzajímavější odpovědi respondentů považuji:

„Vraždí opakovaně a často dodržuje zvolený způsob vraždy, případně zanechává znamení, kterým si vraždy přivlastňuje. Vraždění bere jako životní dílo.“

„Člověk, jenž provádí více vražd, které mají obvykle něco společného. Dal by se přirovnat ke spisovateli, který vydává nová a nová díla, která vždy označují něco pro něho typického. Vraždy jsou promyšlené a zavražděný je obvykle během jedné vraždy pouze jeden člověk. Sérioví vrazi jsou z jistého úhlu pohledu „umělci“, jejichž díla jsou právě vraždy“.

Graf č. 5 Jak byste definovala masového vraha?

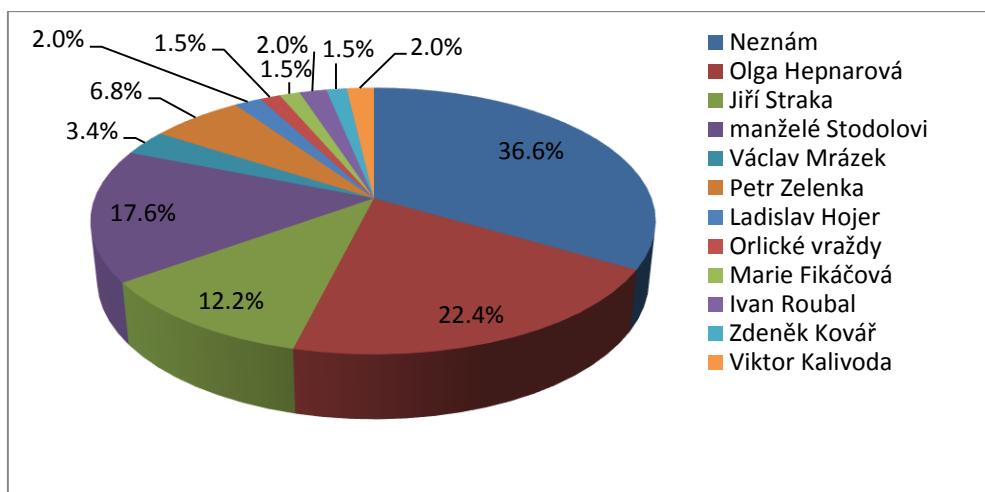
Odpo věď	Poč et (%)	Poč et
Nevím	2	4
Vraždí více lidí najednou	57,1	117
Dvě a více obětí	2,4	5
Střelba ve škole	2	4
Masový = sériový vrah	1,5	3

Otázka na definici masového vraha byla otevřeného charakteru a respondenti na ni mohli odpovídat svými slovy. Z nejčastěji uváděných odpovědí jsem sestavila Graf č. 5. Celkem v 73 případech odpovědí uvedli respondenti nesprávnou definici masového vraha. Pouze 4 respondenti uvedli, že neví jak definovat masového vraha. Mezi nejčastější odpověď (57,1 %) patřilo, že „zavraždí více lidí najednou“ či „vraždí hromadně“. Ve 4 případech dotazovaní uvedli, že se jedná o střelby ve školách a pouze 3 uvedli, že definice masového vraha je totožná s definicí vraha sériového. Za nejzajímavější odpovědi respondentů považují:

„Člověk, který v daném okamžiku zabije více lidí najednou. Střelba v davu, v nějakém podniku, ve škole, odpálení nálože, najetí dopravním prostředkem. Zanechá velkou a jasnou stopu, velký chaos, nepořádek a hodně obětí najednou v jednu chvíli. Hned se ví, kdo to byl popř. ke které organizaci se hlásil“.

„Vrah co zabije nebo způsobí smrt mase lidí (teroristické útoky, může však jít i o nějaké politické rozhodnutí, které způsobí smrt lidí – např. někde v Africe)“.

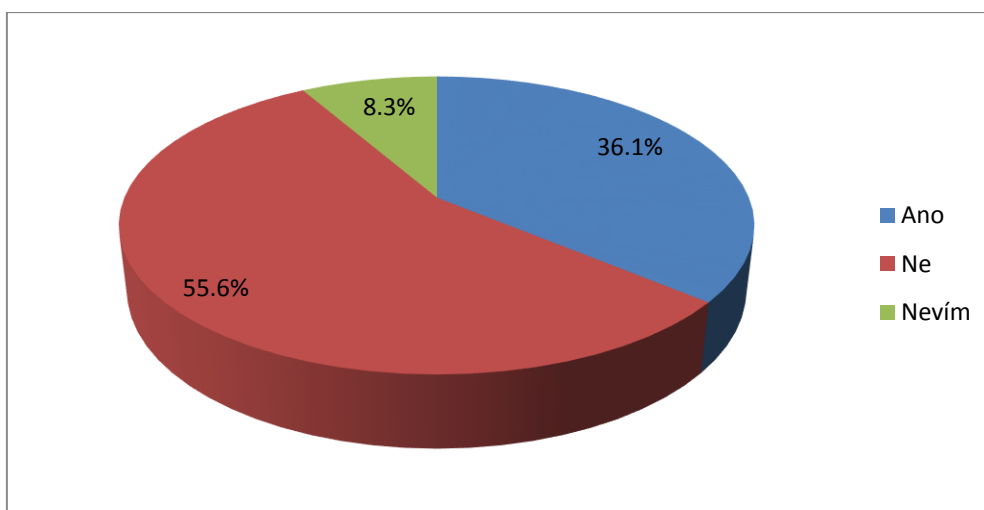
Graf č. 6 Znáte nějakého českého masového či sériového vraha? Pokud ano, uveďte jeho jméno.

Odpověď	Počet (%)	Počet
Neznám	36,6	75
Olga Hepnarová	22,4	46
Jiří Straka	12,2	25
manželé Stodolovi	17,6	36
Václav Mrázek	3,4	7
Petr Zelenka	6,8	14
Ladislav Hojer	2	4
Orlické vraždy	1,5	3
Marie Fikáčová	1,5	3
Ivan Roubal	2	4
Zdeněk Kovář	1,5	3
Viktor Kalivoda	2	4

Otázka zda respondenti znají českého masového či sériového vraha byla otevřeného charakteru a respondenti na ni mohli odpovídat svými slovy. Celkem 75 respondentů odpovědělo, že žádného neznají. Nejčastěji zmiňovaným masovým vrahem se stala Olga Hepnarová (22,4 %) a nejčastěji zmiňovaným sériovým vrahem byli manželé Stodolovi (17,6 %). Dotazovaní často uváděli jméno Jiří Straka či jeho přezdívku Spartakiádní vrah (12,2 %) a jméno Petr Zelenka či jeho přezdívku Heparinový vrah (6,8 %).

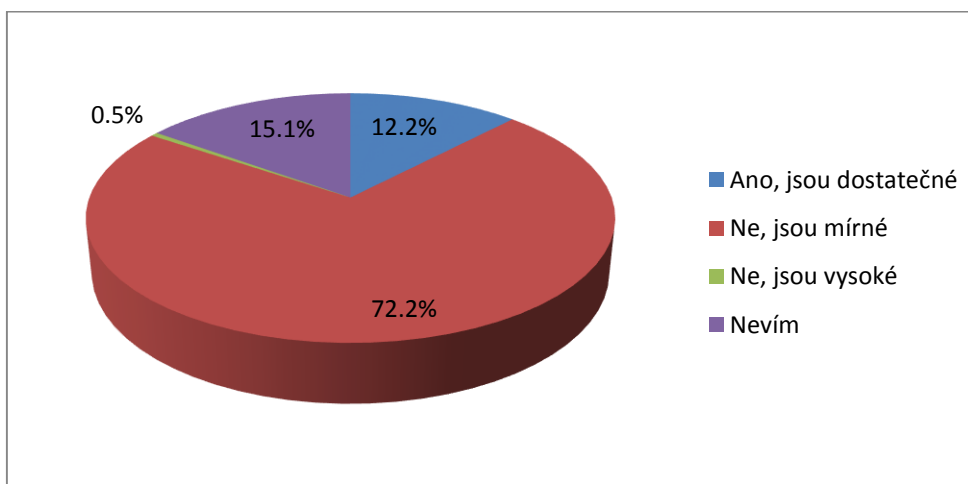
Graf č. 7 *Je podle Vás doživotní trest v případě nejtěžších zločinců dostatečný?*

Odpověď	Počet (%)	Počet
Ano	36,1	74
Ne	55,6	114
Nevím	8,3	17

Více než polovina (55,6 %) nepovažuje doživotní trest u nejtěžších zločinců za dostatečný. Naopak 36,1 % jsou spokojeni s doživotním trestem. 8,3 % se nevyjádřilo.

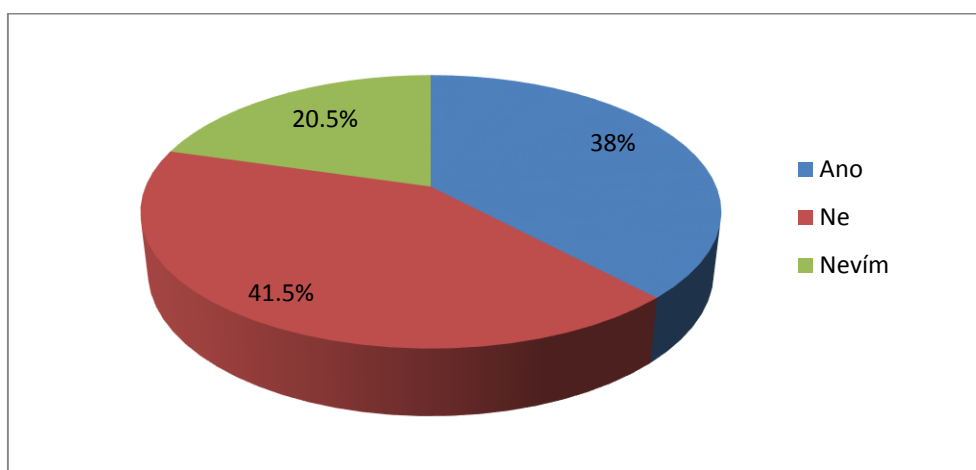
Graf č. 8 *Jste spokojen/a s výší trestů odnětí svobody, které jsou v ČR ukládány?*

Odpověď	Počet (%)	Počet
Ano, jsou dostatečné	12,2	25
Ne, jsou mírné	72,2	148
Ne, jsou vysoké	0,5	1
Nevím	15,1	31

Více než polovina (72,2 %) dotazovaných uvedlo, že nejsou spokojeni s výší trestů odnětí svobody, které jsou v ČR ukládány, jelikož jsou mírné. Naopak pouze jeden respondent uvedl, že není spokojen s výší trestů, jelikož se domnívá, že jsou vysoké. 12,2 % uvedlo, že jsou spokojeni a 15,1 % se k této otázce nevyjádřilo.

Graf č. 9 *Myslíte si, že trest odnětí svobody na doživotí je pro odsouzeného přísnější než trest smrti?*

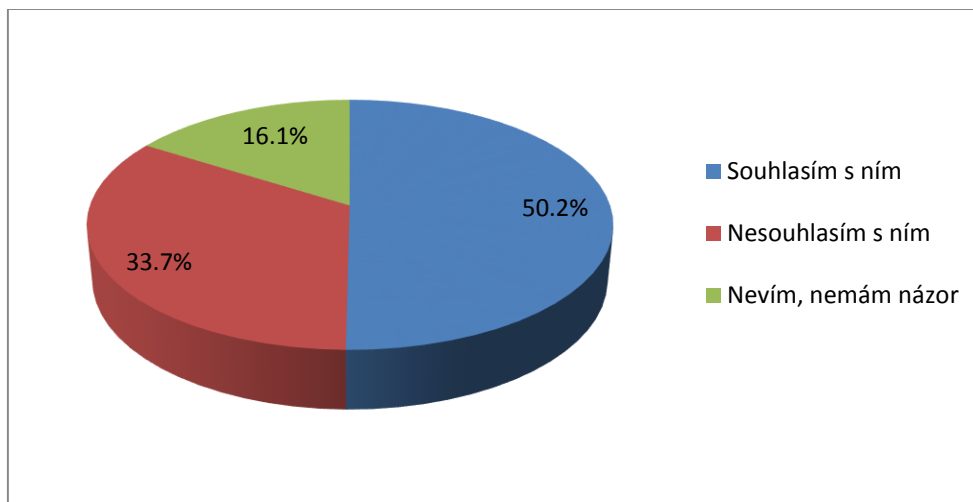

Odpověď	Počet (%)	Počet
Ano	38	78
Ne	41,5	85
Nevím	20,5	42

U otázky, zda se domnívají, že odnětí svobody na doživotí je pro odsouzeného přísnější než doživotí, byly odpovědi téměř vyrovnané. Avšak přeci jen více respondentů (41,5 %) odpovídalo záporně, z čehož vyplývá, že většina se domnívá, že pro

odsouzeného je přísnějším opatřením trest smrti. 38 % odpovědělo na tuto otázku záporně a 20,5 % dotazovaných svůj názor nevyjádřilo.

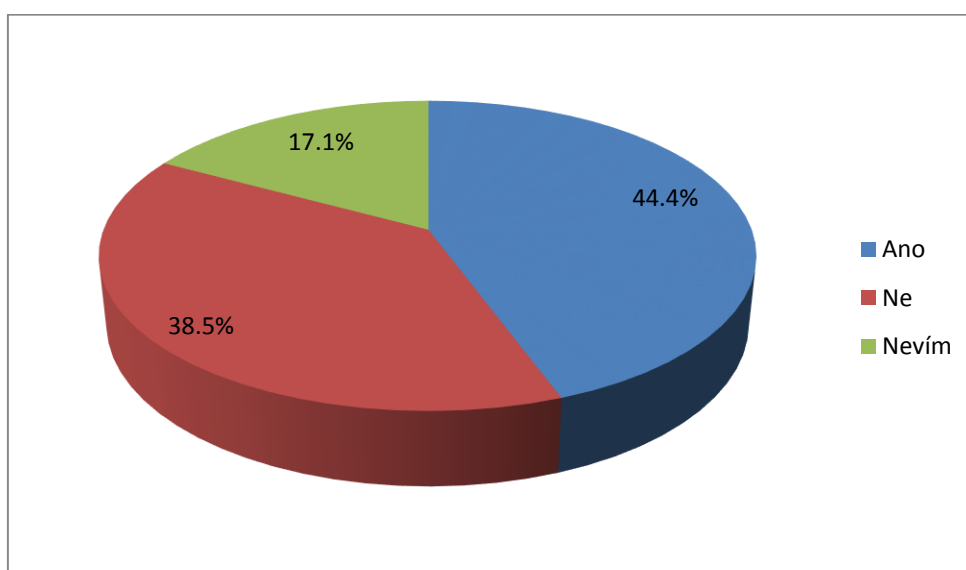
Graf č. 10 *Jaký je Váš názor na trest smrti?*

Odpo věď	Poč et (%)	Poč et
Souhlasím s ním	50,2	103
Nesouhlasím s ním	33,7	69
Nevím, nemám názor	16,1	33

Svůj názor na trest smrti vyjádřilo 50,2 % kladně. 33,7 % s trestem smrti nesouhlasí a 16,1 % na trest smrti nemá názor.

Graf č. 11 *Jste pro znovuzavedení trestu smrti v ČR?*

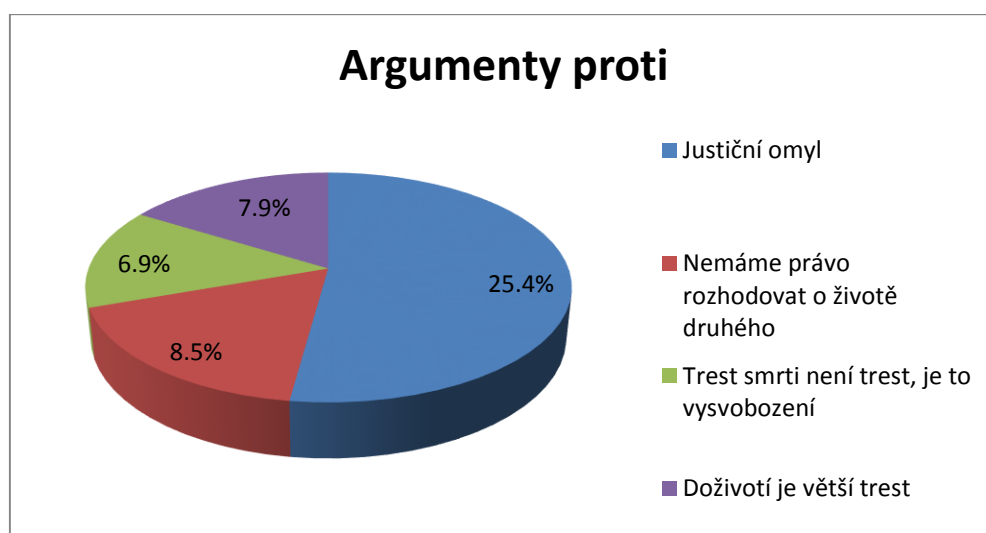

Odpořed'	Pořet (%)	Pořet
Ano	44,4	91
Ne	38,5	79
Nevím	17,1	35

V této otázce můžeme vidět pokles kladných odpovědí z předchozí otázky, kdy se kladně vyjádřilo k trestu smrti 50,2 % respondentů. K otázce, zda jsou pro znovuzavedení trestu smrti v ČR, odpovědělo kladně pouze 44,4 % respondentů. Proti zavedení trestu smrti v ČR je 38,5 % dotazovaných a 17,1 % se nerozhodlo.

K této otázce se vztahovala otázka č. 12: *Uved'te důvod své předchozí odpovědi.* Respondenti zde měli možnost argumentovat pro či proti trestu smrti. Této možnosti využilo 201 respondentů.

Graf č. 12 Uved'te důvod své předchozí odpovědi

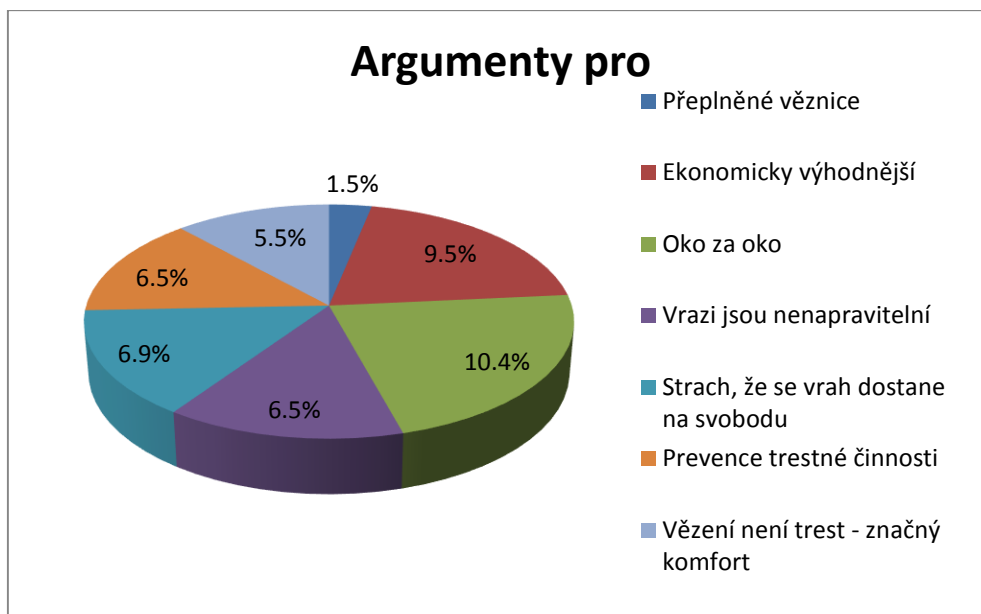

Odpoředi	Pořet (%)	Pořet
Justiční omyl	25,4	51
Nemáme právo rozhodovat o životě druhého	8,5	17
Trest smrti není trest, je to vysvobození	6,9	14
Doživotí je větší trest	7,9	16

Mezi nejčastější argumenty respondentů, kteří byli proti trestu smrti, patřil **justiční omyl** (25,4 %). Dále uváděli, že nemáme právo rozhodovat o životě druhého (8,5 %), trest smrti není trest, ale pro pachatele vysvobození (6,9 %) a doživotí je větší trest (7,9 %). Za nejzajímavější odpovědi respondentů považují:

„Myslím si, že zde nemáme tak propracovaný systém a tak zodpovědné instituce, které by to mohly posoudit. A pak kdo si vezme na triko že za 15 let se zjistí, že to bylo jinak? Ale jinak já jsem pro trest smrti – ale nedokážu si představit, jak by tento rozsudek mohl někdo udat – (v rámci ČR). Chycený atentátník při činu, který vyhodí do povětří stovky lidí, nezaslouží sedět jen v cele, která ve 21. století vypadá i líp než vysokoškolské koleje“

„Zabít člověka není správné, to říkáme my jako společnost – sami sobě, a proto i ty největší lidské zřůdy bychom neměli zabíjet, protože jsme lepší než oni a stojíme si za tím, co hlásáme – není správné zabíjet lidi. Spousta lidí by asi byla pro trest smrti a já sám také cítím, že v určitých případech si ti zločinci zaslouží smrt. Každopádně já bych ty lidi nedokázal zabít, nemohl bych být kat, nemám na to zabít člověka, protože bych se musel vzdát své sebeúcty a jsem přesvědčen o tom, že většina lidí, kteří jsou pro trest smrti, by taky nedokázalo toho dotyčného zabít. A pokud to tak je, tak vzniká paradoxní situace, protože na jednu stranu zastánci trestu smrti tvrdí, že za určité zločiny je SPRÁVNÉ zabít člověka, ale na druhou stranu oni nechtějí být ti, kteří ten „SPRÁVNÝ“ čin vykonají a jsem přesvědčený o tom, že důvodem toho, proč nechtějí být katem je, že ve skutečnosti vědí, že to není „SPRÁVNÁ“ věc. Pokud by to tak bylo, tak by každý člověk po vykonání trestu, po zabití zločince, měl odcházet s dobrým pocitem, že se zachoval správně a že je dobrý člověk.“

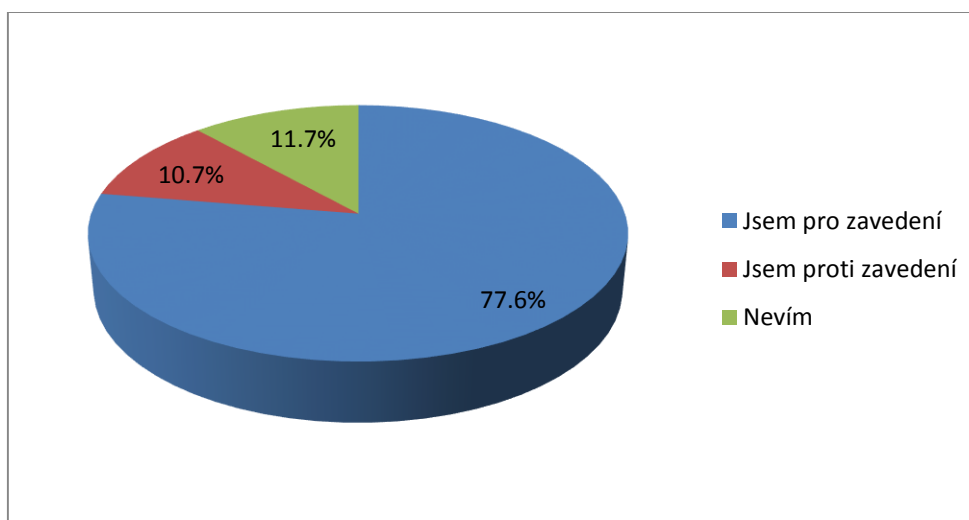
Odpověď	Počet (%)	Počet
Přeplněné věznice	1,5	3
Ekonomicky výhodnější	9,5	19
Okno za oko	10,4	21
Vrazi jsou nenapravitelní	6,5	13
Strach, že se vrah dostane na svobodu	6,9	14
Prevence TČ	6,5	13
Vězení není trest – značný komfort	5,5	11

Mezi nejčastější argumenty pro trest smrti patřilo **oko za oko** – smrt za smrt (10,4 %). Respondenti dále uváděli, že by znovuzavedení trestu smrti vyřešilo přeplněnost českých věznic (1,5 %) a bylo by to ekonomicky výhodnější (9,5 %), pachatelé jsou nenapravitelní (6,5 %), strach, že se vrah dostane na svobodu a bude pokračovat v trestné činnosti (6,9 %), trest smrti jako prevence trestné činnosti (6,5 %) a 5,5 % argumentovalo tím, že pachatelé mají ve věznicích příliš velký komfort. Mezi nejzajímavější odpovědi respondentů považují:

„Jsem pro zavedení ale nepraktování. Měl by být jako hrozba, symbolický trest, možná to mnoho lidí odradí, vyděsí ale nikdo nemá právo brát druhému život, stejně jako neměl právo vzít život obětem vrah, nemá to právo soud.“

„Člověk, který spáchá něco takového má tímto trestem do konce života zajištěn relativní klid. Sice svůj čas tráví ve vězení, ale pravidelná pevná strava, teplo, atd... Co případné snížení trestu? Nemyslím, že toto je dostatečné potrestání člověka a to nezmiňuji fakt, že peníze na vše ve věznicích jde z peněz daňových poplatníků. Velice mě těší fakt, že žívím někoho takového.“

Graf č. 13 Jaký je Váš názor na tzv. absolutní doživotí? (tzn. trest odnětí svobody na doživotí bez možnosti propuštění)

Odpověď	Počet (%)	Počet
Jsem pro zavedení	77,6	159
Jsem proti zavedení	10,7	22
Nevím	11,7	24

Většina dotazovaný (77,6 %) se vyjádřila kladně k otázce zavedení absolutního doživotí. Pouhých 10,7 % jsou proti zavedení absolutního doživotí a 11,7 % svůj názor nevyjádřilo.

4.5 Závěr výzkumného šetření

Výsledky výzkumného šetření přinášejí informace o pohledu veřejnosti na problematiku masových a sériových vrahů a problematiku trestu smrti.

Hypotéza 1: Většina dotazovaných zná jmenovitě nějakého sériového a masového vraha.

Tato hypotéza byla potvrzena. Vyplývá to z Grafu č. 6: *Znáte nějakého českého masového či sériového vraha. Pokud ano, uveďte jeho jméno.* Pouze 75 respondentů (36,6 %) uvedlo, že žádného nezná, 130 (63,4 %) jméno vraha uvedlo. S touto hypotézou souvisel Graf č. 4: *Jak byste definoval/a sériového vraha?* Na tuto otázku odpovědělo 186 (90,7 %) respondentů správně. Pouze 2 odpověděli, že neví, jak definovat sériového vraha. Následovala otázka: *Jak byste definoval/a masového vraha?* (Graf č. 5). Na tuto otázku odpovědělo správně celkem 128 (62,4 %) respondentů správně. Pouze 4 uvedli, že neví, jak definovat masového vraha.

Hypotéza 2: Více než polovina dotazovaných se vyjádřila kladně k trestu smrti.

Výše uvedena hypotéza nebyla plně potvrzena. Dokazuje to Graf č. 10 *Jaký je Váš názor na trest smrti?* Svůj názor na trest smrti vyjádřilo 50,2 % kladně. 33,7 % s trestem smrti nesouhlasí a 16,1 % na trest smrti nemá názor. Ovšem u následující otázky *Jste pro znovuzavedení trestu smrti v ČR?* (Graf č. 11) můžeme vidět pokles kladných odpovědí. Pro znovuzavedení trestu smrti v ČR, odpovědělo kladně pouze 44,4 % respondentů. Proti zavedení trestu smrti v ČR je 38,5 % dotazovaných a 17,1 % se nerozhodlo.

Hypotéza 3: Více než polovina dotazovaných není spokojena s výší trestů, které jsou v ČR ukládány.

Tato hypotéza byla potvrzena dle Grafu č. 8 *Jste spokojen/a s výší trestů odnětí svobody, které jsou v ČR ukládány?* 72,2 % respondentů uvedlo, že není spokojena s výší trestů v ČR z důvodu toho, že jsou mírné. Pouze jeden dotazovaný není spokojen z důvodu, že jsou tresty v ČR příliš vysoké. Spokojenost s výší trestů vyjádřilo 12,2 % respondentů. Odpověď „nevím“ zvolilo 15,1 %. Další otázka, související s touto hypotézou, zněla: *Je podle Vás doživotní trest v případě nejtěžších zločinců dostatečný?* (Graf č. 7). Na tuto otázku odpovědělo 55,6 % dotazovaných záporně. 36,1 % považuje doživotní trest za dostatečný. 8,3 % respondentů se nedokázalo rozhodnout.

Závěr

Tato bakalářská práce se věnovala fenoménu masových a sériových vrahů na českém území. Je rozdělena do dvou sekcí, z nichž jedna se věnuje teoretické části a druhá popisuje výzkumné šetření, které bylo realizováno pomocí dotazníků vlastní konstrukce.

První kapitola se zaměřila na definici pojmů sériového, masového a záchvatového vraha. Je zde popsána typologie vrahů, která se liší například z hlediska jejich motivace k páchaní trestné činnosti či podle důkazů na místě činu. Nalezneme zde informace o výši jejich inteligence, modu operandi, jež je pro ně typický či průměrný věk spáchání první vraždy. Závěr první kapitoly je zaměřen na téma psychologického profilování pachatele trestného činu, ve které je vymezena definice pojmu, situace při kterých se profilování využívá a jaké informace výsledný psychologický profil zahrnuje. Druhá kapitola popisuje příběhy vybraných tří masových a tří sériových vrahů na českém území. Dozvídáme se informace o dětství a rodinném prostředí, vzdělání, inteligenci, obětech trestné činnosti a následném odsouzení pachatele. Po dopadení pachatele musí příslušné orgány rozhodovat o vhodném trestu, který je úměrný činu a odpovídá spravedlnosti. Funkci a teoretickým koncepcím trestu se věnuje třetí kapitola. Ústředním tématem této kapitoly je především trest smrti, jeho historie a argumenty zastánců a argumenty odpůrců trestu smrti. Poslední kapitolou je výzkumné šetření, které proběhlo formou dotazníků.

Cílem výzkumného šetření bylo zmapovat názor a přehled veřejnosti k problematice masových a sériových vrahů a problematice trestu smrti. Z výsledků dotazníku jsme se dozvěděli, že majorita společnosti není spokojena s výší trestů ukládaných v České republice a byla by pro zavedení tzv. absolutního doživotí. Polovina respondentů vyjádřila souhlas k trestu smrti, ovšem pro znovuzavedení trestu smrti v České republice odpověděla méně jak polovina (44,4 %) respondentů kladně. Z výsledků bylo také zřejmé, že většina dotazovaných se orientuje v problematice masových a sériových vrahů. Nejčastěji zmiňovaným českým masovým vrahem byla jednoznačně Olga Hepnarová. Nejčastěji zmiňovaným českým sériovým vrahem byli manželé Stodolovi.

Cílem práce bylo seznámit čtenáře s problematikou masových a sériových vrahů, a to především stanovit a popsat primární rozdíly mezi jednotlivými typy mnohonásobných vrahů, jako je struktura jejich osobnosti, motivace k vraždě či způsob vražedného jednání a to z důvodu prevence chybného používání terminologie „masový“ a „sériový“ vrah. Dílčím cílem bylo seznámit čtenáře s osudy jedinců, kteří se takto brutálních činů dopustili.

Jsem přesvědčená, že je důležité zabývat se i jinými způsoby trestání a to konkrétně trestem odnětí svobody na doživotí bez možnosti propuštění neboli tzv. absolutním doživotím, které by pachatelům zvláště závažné trestné činnosti zabránilo v recidivě. Otázkou zůstává, v čem bychom měli spatřovat primární příčiny v utváření patologické osobnosti jedince. Zda v moderní době, kde se děti takřka denně setkávají s násilím, které následně přijímají jako běžný způsob řešení problémů (ba dokonce se ho v některých situacích snaží napodobit), v sociálně nepodnětném prostředí či v člověku samém?

Seznam použité literatury

BOROVCOVÁ, Tereza. *Fenomén sériových a masových vrahů na území České republiky*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2013. 53 s. Bakalářská práce.

BOURGOIN, Stéphane. *Bestiální vrazi: autentické výpovědi o sériových vrazích*. Plzeň: Nava, 1994, 223 s. ISBN 80-85254-35-2.

ČÍLEK, Roman. *Oprátka za osm mrtvých*. Praha: MarieTum, 2014, 275 s. ISBN 978-80-905165-6-4.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Co vede ruku sériových vrahů. *Psychologie dnes*, 2007, č. 3, s. 24 – 26. ISSN 1212-9607.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Sérioví vrazi. *Policista – příloha*, 2007, č. 3, s. 1 – 3. ISSN 1211-7943.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Kriminální psychologie*. Vyd. 1. Praha: Eurounion, 1998, 255 s. ISBN 80-85858-70-3.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 431 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 80-864-7386-4.

DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I.: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 151 s. Edice speciální pedagogiky (Gaudeamus). ISBN 80-7041-163-5.

DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vrahů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Vydání 1. Praha: Grada, 2015, 311 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5599-1.

DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013, 466 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4743-714.

DVOŘÁKOVÁ, Kateřina. *Trest smrti*. Praha: Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2012. 89 s. Diplomová práce.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu*. 4., rozš. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2008, 272 s. ISBN 978-80-223-2391-8.

GILLERNOVÁ, Ilona a Hedvika BOUKALOVÁ. *Vybrané kapitoly z kriminalistické psychologie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006, 280 s. ISBN 80-246-1293-3.

HERETIK, Anton. *Forezná psychológia pre psychologov, právnikov, lekárov a iné pomáhajúce profesie*. 3. prepracované a rozšírené vydanie. Bratislava: EuroKódex, 2010, 544 s. ISBN 978-80-89447-22-0.

HORÁK, Vratislav. *Orlík: děsivý hřbitov, aneb, 122 otázek pro vraha : (příběh Karla Kopáče, Ludvíka Černého a Vladimíra Kuny o tom, jak lidé měli zmizet beze stop)*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2004, 102 s. ISBN 80-204-1147-X.

HRONÍKOVÁ, Hana. *Psychologické profilování pachatele*. Praha: Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2011. 67 s. Diplomová práce.

HUBÁLEK, Slavomil. *Zpovědník vrahů: příběhy zločiniů, života a smrti očima psychologa*. V Praze: Daranus, 2012, 207 s. ISBN 978-80-87423-35-6.

KUČERA, Miroslav a Jan STACH. *Galerie zločinu: tajemství policejních protokolů*. V Praze: XYZ, 2013, 292 s. ISBN 978-80-7388-751-3.

MARKOVIČ, Jiří a Viktorín ŠULC. *Lovec přízraků: [vraždy, které šokovaly republiku]*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2008, 427 s., [32] s. obr. příl. ISBN 978-80-87027-59-2.

NETÍK, Karel, Stanislav HÁJEK a Daria NETÍKOVÁ. *Psychologie v právu: úvod do forezní psychologie*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 1997, 140 s. Beckova skripta. ISBN 80-7179-177-6.

NEUBACHER, F. IN: PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Sérioví vrazi. Kriminalistika*, 2003, č. 4, 314 s. ISSN 1210-9150.

PINCUS, Jonathan H. *Masoví vrazi*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002, 205 s. ISBN 80-7106-584-6.

PLACHÝ, Jiří a Ivo PEJČOCH. *Masarykovy oprátky: problematika trestu smrti v období první a druhé Československé republiky 1918-1939*. Vyd. 1. Cheb: Svět křídel, 2011, 207 s. ISBN 978-80-87567-21-0.

PROŠKOVÁ, Denisa. *Od Babinského po Kajínka: 13 velkých kriminálních případů*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2013, 247 s. ISBN 978-80-242-4089-3.

RASZKOVÁ, Tereza a Stanislava HOFERKOVÁ. *Kapitoly z penologie I*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 125 s. ISBN 978-80-7435-264-5.

SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. Vyd. 1. V Praze: XYZ, 2006, 204 s. ISBN 80-87021-06-1.

SLUŠNÝ, Jaromír. *Nejděsivější československé zločiny*. 2., rozš. a upr. vyd. V Praze: XYZ, 2012, 204 s. ISBN 978-80-7388-638-7.

ŠULC, Viktorín. *Panoptikum sexuálních vražd*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2013, 466 s. Victima. ISBN 978-80-7425-182-5.

VALERIÁN, Luboš a Viktorín ŠULC. *Bratrstvo tajných hrobů: [kriminální případy, které šokovaly republiku]*. 2. vyd. Praha: Epoque, 2012, 200 s. Victima. ISBN 978-80-7425-151-1.

VANDOME, Nick. *Encyklopedie zločinu*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1994, 424 s. ISBN 80-204-0415-5.

VÁLKOVÁ, Helena a Josef KUČHTA. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, 636 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-429-2.

Internetové zdroje

DENÍK.CZ. *Doživotně odsouzený vrah z Plotiště Pavel Peca zemřel* [online]. 31. 5. 2012 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.denik.cz/kralovehradecky-kraj/dozivotne-odsouzeny-vrah-z-plotist-pavel-peca-zemrel-20120531-gs82.html>

DRBOHLAV, Andrej. Interview. In: *Hyde Park ČT24*. TV, ČT 24, 15. 4. 2014, 20:05. Dostupný z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10252839638-hyde-park-ct24/214411058080415-hyde-park>

Hartsword. OLGA HEPNAROVA - dokument - 1.cast. In: *YouTube* [online]. 12. 12. 2009 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=slZde_otOg4

Hartsword. OLGA HEPNAROVA - dokument - 3.cast. In: *YouTube* [online]. 12. 12. 2009 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=wwPzsMAyFzQ&nohtml5=False>

Kanál uživatele carrey001. Orlické vraždy – dokument. In: *Youtube* [online]. 29. 9. 2009 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=7IMWF-924o0>

MARKOVIČ, Jiří. Interview. In: *Hyde Park Civilizace*. TV, ČT 24, 27. 2. 2016, 20:05. Dostupný také z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10441294653-hyde-park-civilizace/216411058090227>

MITCHEL, H., AADMONT, M. G. The Incidence of Child Abuse in Serial Killers. *Journal of Police and Criminal Psychology*. 2005 [online]. Dostupné z: <http://maamodt.asp.radford.edu/Research%20-%20Forensic/2005%2020-1-Mitchell-40-47.pdf>

Superstarpodvod. Hrdelní zločiny - vraždy a tresty smrti v ČSSR (oběti a vrazi - police story) Jiří Straka 2. In: *YouTube* [online]. 3. 10. 2011 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=TIWe6eCOJqg>

Superstarpodvod. Hrdelní zločiny - vraždy a tresty smrti v ČSSR (oběti a vrazi - police story) Václav Mrázek 2. In: *YouTube* [online]. 3. 10. 2011 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=jJJpxHlyocM>

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: Portál veřejné správy [online]. 2014 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=2&idBiblio=68040&recShow=140&fulltext=40~2F2009&rpp=50#parCnt>

Seznam příloh

Příloha 1 – Dopis Pavla Pěcy

Příloha 2 – Dopis Olgy Hepnarové

Příloha 3 - Dotazník

Prosím všechny, kteří mě znaly, aby mi alespoň trochu odpustili, vím, že pro mě není omluva, ale opravdu, já nikoho na tomto světě nemám. A bez Zdeničky a Petulinky a Radunky na tomto světě nemám co dělat.

Sedím v kuchyni a čekám až Peřule, Zdenulka vyjdou dveřmi ze dvora, já bych byl tak šťastný, šťastný, šťastný.

Bohužel vím, že již to není možné. Proč je život tak zlý!! Já je mám strašně, moc rád, já o ně nechtěl přijít, miluju je!!

Miluji, mám rád, asi, mi to nikdo neuvěří ale je to tak, já když ji prosil kolem velikonoc, tak jsem jí říkal, že láska se může změnit v nenávisť.

Další otázka je pan Ulrich Bohumil ml. – bratr mé Zdenulinky – ten mi poslední dobou – neřekl jinak než přivandrovalec, nájemník, příživník, apod. „Zbal si kufry a vypadni – jinak nepromluvil.

Nedovede se nikdo představit jak mi nyní je, co bych dal za živou vodu abych své největší lásky probudil, svůj život za nic necením, když jsem dokázal toto vyvést. A proto bych to nyní dal aby moje prdelinky mohly žít a já byl někde pod zemí. V polovině dubna jsem si představoval, že bych byl schopen všem třem ublížit (spíš jen Zdeně a tomu kurevníkovi Vaškovi) ale že to dokážu právě dnes - to tedy ne! Proč mi to říkala, že bude zase k němu chodit?? proč pak prosila abych zavolal doktora, když už moje Petruška nežila,??!, proč, proč, Proč?? Vždyť já je mám rád!!!!

Nikdo si nedovede představit, co slz jsem prolil nejen u tohoto vyznání ale během března, dubna, co mi Zdenulka chodila jinam (za podporování mámy a bráchy) za Vaškem. Brečel jsem před ní, prosil, klečel na kolenou, že zase budeme spolu zase jako dříve.

Brečím už zase znovu, protože jsem už zabil svou nejmilejší bytost – Petrušku - a za chvíli Zdenušku – ta prosila abych zavolal doktora, ale bohužel už to nejde.

Měl jsem ten život taky rád, ale jinak nemůžu – když mi dnes řekla, že k němu (Vaškovi) zase bude chodit, tak mi asi prasklo v hlavě a bez ni bych nemohl žít. Vím, každý si myslí, že se to časem podvolí, ale já opravdu bez nich být nemůžu.

Jako dnes, mi právě řekla, že se ho (Vaška) nevzdá a bude k němu chodit zase. Přitom jsem si myslel, že po posledních večerech milování, je všechno v pořádku – já byl poslední dobou tak šťastný, že se to nedá vypovědět.

Nejhorší na tom je, že za chvíli má přijít druhá dcera – Radka. nedovedu si představit moje rozhodování – mám ji tady na tom světě nechat, nebo má jít s námi.

Tchýně- M. Ulrichová má na tento vývoj velký podíl- „hele jede Venda“, „Venoušek je u sousedů na poli“ „proč zase nejdeš večer pryč!“ a podobné výjevy byly od ní slyšet poslední dobou!

Posmívala se mi, že bych já nebyl ničeho podobného schopen, a vidíte, je to tady- stačilo aby mi řekla, že bez někoho (Vaška) nemůže, být- přitom pak prosila když viděla, že jsem Petru uhodil sekyrou, že to tak nemyslela.

Nyní se mi trochu klepou ruce, zabil jsem i druhou dcerušku. Radunku. Byl jsem se nyní vyzvracet, už to není ono, mám toho už dost.

Opravdu, ty večery, kdy šly holky (moje berušky) spát, ty byly nádherné, krásné- já opravdu byl neskonale spokojen, šťasten! Nyní tady píšu své vyznání, a přitom vedle v pokoji moje největší lásky již nežijí.

Připadá mi to jako v nějakém filmu- nevíte co bych za to dal- abychom mohly být zase spolu pohromadě. (přes slzy zase nevidím) jsem asi blázen, prosím Vás zastřelte mě, neboť já se smrti bojím- ne protože zemřu- ale proto, že své milované bytosti už nikdy nevidím- mohl bych věřit, že se s nimi sejdu v nebi, ale nejsem věřící, tak asi bohužel.

Měl (mám) připravené dva provazy + kabel, ale bojím se oběsit. Víím, jsem poseřa, ale naposled Vám Všem řikám (spíše píšu)

Miluji Zdenušku,

Miluji Petrušku,

Miluji Radušku

Vážení,

prosím, abyste přijali tento list jako dokument. Byl napsán na obranu proti případnému znevážení a zesměšnění mého činu; také jako poukázání na to, že jsem člověk pohybující se dosud v mezích duševní normy (v případě, že bych byla - samozřejmě nedopatřením - odstavena někam, kde se zabývají odstraňováním politických vězňů).

Přecházím k věci.

Dnes, dne 8. 7., ukradnu autobus a plnou rychlostí vjedu do davu lidí.

Zaviním smrt x lidí. Budu souzena a potrestána.

A toto je má zpověď (nevěřím-li v kněze ani v lékaře, stále ještě věřím, že se najde alespoň jeden poctivý novinář).

Po 13 let vyrůstám v parátech tzv. dobré rodiny. Jsem bita a týrána - hračka dospělých a oběť školních dětí (a navždy už outsider mezi vrstevníky). Mám přezdívky: DRAČICE, MUMIE, TARZAN, NALOMENÝ ANDĚL, KAMENNÝ KVÍTEK, SPÍCÍ PANNA a podobně. Moji trapiči jsou nemilosrdní. Jsem zruďný člen stáda a černá ovce rodiny. Pokud má paměť sahá, jsem osamělá. Nemám přátele a nikdy mít nebudu. Upadám v zoufalství - a výsledek: útěky. Útěky ze školy, z domova, ze života. Potom opět zařazena (13 let) do nesnesitelného života plného ponižování, výsměchů a křivd. V dětské léčebně v Opařanech poznávám nevědomost a zbytečnost (pro mne) psychiatrické vědy. Končím školní docházku. V učení rasismus polevuje, jako řidička z povolání opět bojuji (předsudky atd.). Na podzim roku 1971 odcházím bydlet do chaty, kterou jsem si postavila za své peníze. Je to symbol mé osamělosti. Za rok a půl, na pokraji svých sil, odcházím bydlet do podnikové ubytovny, penzionu, který se ukáže být nestvůrným Babylonem, kde lze přežívat jen silou vůle.

A toto jsou náhodné poznámky z různých let.

Jsem zubožená jako poslední narkoman. Ano. Ale kde jsou mé drogy? Kde? Kde je to, co mě drží nad vodou (dnešní čin)?

Veškeré city na pokraji vyčerpání i naděje už na dně. A nalomený anděl nezlomen. Proč to dělám? Aby si uvědomili, kde končí bezmocnost jedince. Jsem v horším postavení než americký černochoch. Proč? Protože jsem sama. Tisíckrát jsem byla lynčována.

Uvedu příklady:

otcem Antonínem Hepnarem,

vylákána do sprch a tam do krve zbita (Opařany 1965),

skupinou známých i neznámých chlapců urážena a zkopána mezi nohy (11 let, na chodbě domu),

na veřejné ulici zbita stejně starou dívkou (10 - 11 let, na Betlémském náměstí),

v knihařské dílně tělesně napadena vedoucím s. Ch. (Cheb, 1969),

xkrát verbálně nevybíravými slovy je mi dáváno na vědomí, že jsem ubožák, který nemá ve společnosti slušných lidí co dělat (podotýkám, že jsem byla vždycky zdravá, duševně i tělesně!!),

xkrát mě kolemjdoucí míjejí a plivají, někteří na zem, někteří po mně (na veřejné ulici, ČSSR),

ve všech zaměstnáních jsem veřejně špiněna a pomlouvána, vysmívána, ponižována, snad kromě Pražských komunikací, kde se mnou jednájí slušně - oficiálně.

Bilance osobní: Jsem sexuální mrzák. Neschopná navázat a vytvořit kloudný lidský vztah. Jsem zničený člověk. Člověk zničený lidmi. Mám tedy na vybranou: zabít sebe, nebo zabít druhé. A rozhoduji se takto: OPLATÍM SVÝM NENÁVISTNÍKŮM. Kdybych odešla jako neznámý sebevrah, bylo by to pro vás příliš laciné.

A protože společnost je tak velký suverén, že není schopna sama sebe odsoudit, bývá souzena soukromě, někdy je potrestána, někdy jen šokována.

Toto je můj rozsudek:

Já, Olga Hepnarová, oběť vaší bestiality, odsuzuji vás k trestu smrti přejetím a prohlašuji, že za můj život je x lidí málo.

Acta non verba.

A nakonec mám jedno směšné přání. Páni novináři, prosím, oznamte to veřejnosti, nebo alespoň spisovateli Branaldovi, až bude psát příští knihu o dnešních zločincích.

Děkuji.

V Praze 7. 1973

Olga Hepnarová

Fenomén masových a sériových vrahů na českém území

1. Vaše pohlaví?

- a) Žena
- b) Muž

2. Kolik je Vám let?

.....

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní
- b) Středoškolské bez maturity
- c) Středoškolské s maturitou
- d) Vyšší odborné
- e) Vysokoškolské

4. Jak byste definoval/a sériového vraha?

.....
.....
.....
.....

5. Jak byste definoval/a masového vraha?

.....
.....
.....
.....

6. Znáte nějakého českého masového či sériového vraha? Pokud ano, uveďte jeho jméno.

.....

7. Je podle Vás doživotní trest v případě nejtěžších zločinců dostatečný?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

8. Jste spokojen/a s výší trestů odnětí svobody, které jsou v ČR ukládány?

- a) Ano, jsou dostatečné
- b) Ne, jsou vysoké
- c) Ne, jsou mírné
- d) Nevím

9. Myslíte si, že trest odnětí svobody na doživotí je pro odsouzeného přísnější než trest smrti?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

10. Jaký je Váš názor na trest smrti?

- a) Souhlasím s ním
- b) Nesouhlasím s ním
- c) Nevím, nemám názor

11. Jste pro znovuzavedení trestu smrti v ČR?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

12. Uved'te důvod své předchozí odpovědi

.....
.....
.....
.....

13. Jaký je Váš názor na tzv. absolutní doživotí? (tzn. trest odnětí svobody na doživotí bez možnosti propuštění).

- a) Jsem pro zavedení
- b) Jsem proti zavedení
- c) Nevím